

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges extra sammanträde den 22 juni 2004

§ 3 Avtal mellan Stockholms stad och Finansdepartementet respektive Vägverket avseende försöket med trängselskatt (utl. 2004:100)

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att säga att vi med detta ärende vill möjliggöra försöket med miljöavgifter i Stockholm. Ärendet består av två olika delar. I sin första del handlar det om en principöverenskommelse mellan staden å ena sidan och Vägverket å andra sidan. I sin andra del handlar ärendet om ett regeringsbeslut som bekräftar riksdagens beslut från den 16 juni.

Kammarrättens dom påtalar tydligt att Stockholms stad bör och ska ha ett engagemang i denna fråga men att vi vid tillfället för beslutet inte hade kompetens att upphandla.

Vi tar detta beslut och denna dom på största allvar. Det är därför vi i dag presenterar en principöverenskommelse med Vägverket för att de ska överta upphandlingen och för att de ska slutföra den.

I ärendet redovisar vi tre alternativ. Personligen vill jag säga att jag förordar alternativ c. I alternativ a handlar det om att staden fullföljer upphandlingen som tidigare och meddelar tilldelningsbeslut. I alternativ b beskrivs att Vägverket inträder i stadens ställe som köpare och beställare i upphandlingen och att det är Vägverket som ska träffa avtal med leverantörerna. I alternativ c handlar det om att staden träffar avtal med Vägverket om överlåtelse av hela eller delar av stadsledningskontorets verksamhet och miljöavgiftskansli varvid den påbörjade upphandlingen ingår som en del av en sådan överlåtelse.

I principöverenskommelsen eller avtalet med Vägverket tydliggörs också ansvarsfördelningen mellan staden och Vägverket, där staden föreslås få ansvar för information och utvärdering och där Vägverket får ansvar för systemet både vad gäller uppbörd och teknik.

Den 21 juni, det vill säga i går, hade regeringen ett extrasammanträde och beslutade att bekräfta riksdagens beslut från den 16 juni om den nya lagstiftningen och därtill hörande Stockholmsbilaga om vårt försök. Regeringens beslut innebär för det första att staten står för samtliga kostnader i samband med försöket i Stockholm och för det andra att intäkterna från försöket återförs eller återgår till stockholmarna för investeringar i kollektivtrafik. Därför återrapporterar vi till fullmäktige kammarrättens dom och i förslag till beslut ger vi kommunstyrelsen i uppdrag att slutgiltigt teckna avtal med Vägverket under nästa vecka.

Under höstriksdagen kommer det att fattas beslut för att tydliggöra det som kallas för den kommunala kompetensen, det vill säga vad kommuner eller kommunen

Stockholm har rätt att bistå med eller göra för staten när det gäller vårt försök. Den lagen kommer att gälla från den 1 januari 2005. Ett detaljerat avtal med staten ska finnas senast den 31 januari nästa år.

Återigen: Vi tar kammarrättens dom på största allvar och överlämnar till Vägverket att ta över och slutföra upphandlingen. Med detta beslut håller tidplanen och staden gör på det här sättet en formell rättelse av sitt tidigare beslut från den 2 juni 2003. Kort sagt, vi levererar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 2

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Lögner lönar sig aldrig. Förre eller senare kommer lögnen alltid ifatt verkligheten. Aldrig i hela mitt politiska liv och för den delen i mitt övriga privata liv har jag någonsin varit med om ett ärende som har hanterats på detta sätt. Det har varit alltifrån att invånarna inte fick säga sitt, inte heller kranskommunerna som berörs på olika sätt, näringsidkare och andra som inte har fått framföra sina synpunkter och fått gehör för vad de har tyckt. Upphandlingar har forcerats igenom. Till och med kammarrätten anser att staden har överträtt sina befogenheter. Man föreslår i kvällens ärende en delegationsrätt till en stadsdirektör i miljardklassen!

Hela detta ärende är besudlat, som jag ser det, från början till slut, av Annika Billströms lögner.

Herr ordförande! Jag tycker att det är dags att Annika Billström och majoriteten erkänner att det här ärendet får oöverskådliga konsekvenser, inte minst för människors syn på demokrati. Jag tycker att ni ska ta tillbaka hela det här ärendet, nu på en gång.

Anförande nr 3

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Drömmen om biltullar som några partier har haft håller på att förvandlas till en mardröm, både för stockholmarna och för koalitionen. Det har varit svek av tydliga vallöften, folkomröstningar som ska hållas efter att 2 miljarder redan har investerats, grannkommunernas folkomröstningar som bara negligeras, ett politiskt inbördeskrig mellan kommunerna i vår region, som därmed tappar mark i förhållande till andra regioner, lagbrott för att forcera beslutsprocesser och ett trixande och fuskande med demokratiska spelregler.

Dagens sammanträde med stadsfullmäktige är bara ytterligare en akt i den här såpoperan där stadens socialdemokratiska finansborgarråd visserligen spelar huvudrollen men där koalitionspartierna är regissörer.

I dag förväntas fullmäktige godkänna något som kallas för ett avtal. Avtalet med tillhörande text har budats ut under natten till fullmäktiges ledamöter. Huvuddelen är fritidspolitiker. Det innehåller mycket juridisk substans, så mycket att länsrätten och kammarrätten kom till olika ståndpunkter. Hur ska politiker, valda för att utöva uppdraget på sin fritid, förväntas kunna sätta sig in i detta på några timmar inför ett

sammanträde? Det är nonchalans inför denna församling som ni visar med ert agerande i dag.

När man läser texten finner man också att det inte finns något avtal, för allt substantiellt ska lösas sedan. Ska staten eller kommunen handla upp biltullssystemet? Det är ingen som vet det, det ska lösas sedan. Det ska stadsdirektören bestämma.

Vad ska kommunen egentligen få för betalning av staten? Det är ingen som vet. Vi vet inte mer än tidigare om detta.

Som Billström skriver: "Parterna är överens om att upphandlingen av systemet skall övertas av Vägverket". Så måste man skriva, för det är vad kammarrätten har sagt. Sedan skriver man: "Men det har inte varit möjligt att bli ense om formerna för ett sådant övertagande". Varför sammanträder vi då? Vad är det vi godkänner egentligen? Ja, det är en *carte blanche*-delegation till stadsdirektören att komma överens om allt det som fullmäktige borde ha bestämt för länge sedan.

Ordförande! Man har en förnimmelse av Titanic, som på sitt fjärde och sista dygn körde fortare och fortare, med de dödliga isbergen som närmade sig. Hade kaptenen lagt om kursen så hade katastrofen kunnat undvikas. Men Billström tänker inte lägga om kursen. Hon fortsätter att köra, rakt in i Ishavet.

Herr ordförande! Dagens aktstycke är ingenting annat än snömos. Ni får gå hem och göra om läxan. Kom tillbaka när ni har någonting att redovisa för fullmäktige.

Anförande nr 4

Å s a R o m s o n (mp): Sten Nordin och Moderaterna må ha vänt sig till domstolarna för att få ett politiskt beslut som han och de gillar bättre än det som vi tar i majoritet här i fullmäktige. Men, ordförande, det beslut som kammarrätten kom med för tio dagar sedan är inte en politisk dom, som Nordin kanske hade önskat, utan ett tydliggörande av den kommunala kompetensen i en fråga som inte tidigare hade prövats. Domen är att genomförandet av trängselavgifter i Stockholm är en fullt legitim uppgift för staden att engagera sig i, och på den punkten avslogs Nordins yrkande och bifölls stadens, men att påbörjandet av upphandlingen av det tekniska systemet inte var ett beslut som staden borde ha fattat, eftersom lagstiftningen inte var klar, finansieringen inte var klar och eftersom ansvarsfördelningen inte var klar.

Staden och miljöavgiftskansliet har hela tiden arbetat efter att just lagstiftningen, finansieringen och ansvarsfördelningen ska bli klar. Nu, herr ordförande, finns en lagstiftning från riksdagen. Det finns ett finansieringsförtydligande från regeringen, och det finns för oss att besluta om i dag ett avtal med Vägverket som tydliggör ansvarsfördelningen.

Man kan då, tycker jag, definitivt inte säga att staden skulle agera eller har agerat i strid mot det som för tio dagar sedan blev kammarrättens dom, om man inte, som manne Nordin och Moderaterna, vill göra domen till en politisk dom. Det tycker jag att vi i Sverige borde hålla oss för goda för.

Ordförande! Tidplanen för att genomföra det försök med trängselavgifter i Stockholm som vi i majoriteten tror skapar nya möjligheter i trafik- och miljöpolitiken är nu mycket pressad. Också med tanke på de leverantörer som under månader har väntat på besked om upphandlingen bör staden nu agera på ett ansvarsfullt sätt och påskynda de planer som hela tiden har varit, att få det tekniska systemet för trängselavgifterna att handhas av Vägverket. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 5

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Den politiska domen kommer väljarna att fälla, det kan Romson vara övertygad om, när de äntligen får chansen. Men du sätter ju hämlarna i marken och vill försena väljarnas möjlighet att uttala sig om biltullarna så länge som möjligt, eftersom du nog känner i maggropen vad deras dom kommer att bli.

Kammarrättens dom är mycket pinsam för Stockholms stad. Ni fattade med rätt öppna ögon ett beslut den 2 juni förra året som ni visste befann sig minst sagt i gråzonen för lagstiftningen. Ni gjorde det med öppna ögon, för ni ville tänja det så mycket som möjligt. Nu balanserar ni på gränsen till lagtrots, då ni vill lämna över en olaglig upphandling till Vägverket att slutföra. Tacka sjutton för att Vägverket nu sätter hämlarna i marken och inte gärna vill få det här i knäet. Det märks mellan raderna på allt de säger. Det märks på att ni inte har lyckats få till stånd en överenskommelse med Vägverket till i kväll om den saken. Det är inget annat än pinsamt för er, Åsa Romson.

Anförande nr 6

Å s a R o m s o n (mp): Det som är pinsamt är möjligen att Moderaterna här försöker få det att framstå som att det värsta brottet den här fullmäktigeförsamlingen kan göra i det här ärendet just nu är att överlämna en stor teknisk upphandling, som vi enligt kammarrätten inte skulle ha påbörjat med det beslut vi fattade, till Vägverket, vilket rimligen borde vara det beslut man borde avkräva den församling som handhar frågan. I stället föreslår Moderaterna att det här ska bli ett sätt att lägga ned hela projektet. Då är man inne på att tolka kammarrättens dom som en politisk dom som man vill använda för sina politiska syften och inte i syfte att bedriva en trafik- och miljöpolitik i staden som är vettig. Det handlar om att man vill genomföra sin politik, Sten Nordin. Jag vet att du också vill göra det och inte hålla på med en massa rättsligt dravel.

Anförande nr 7

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det står alldeles klart att vi vill möjliggöra försöket med miljöavgifter i Stockholm medan ni vill omöjliggöra det. Varför tror ni att det är så?

Under hela 90-talet har Moderaterna i val efter val lovat väljarna att bygga Ringen. Inför valet 1998 lovade ni väljarna återigen att bygga Ringen. Frågan är: Vad blev resultatet? Ja, inte blev det en ring. Inte blev det någon Norra Länken och inte blev det någon breddning av Klarastrandsleden och heller inte E 18. Ni utredde och

förhalade och resultatet av er politik blev avsaknad av ledarskap och handlingsförlamning. Ni levererade ingenting.

Varför vill ni omöjliggöra detta försök? Jag tror att ni är livrädda för att försöket ska bli lyckat, att stockholmarna oavsett om de är företagare eller föräldrar, kvinnor eller män, ska se med egna ögon och uppleva att de inte sitter i timslånga köer, kapacitetsförbättringar i bussar och övrig kollektivtrafik som har förstärkts och att alternativet till era tomma löften är en lösning på Stockholms mångåriga problem med infrastrukturen.

Vägar, kollektivtrafik, ekonomiska styrmedel och ett ja i folkomröstningen kommer att ge en stabil långsiktig finansiering för kraftiga investeringar i infrastruktur. Då faller era vallöften platt till marken. Då saknar ni återigen all trovärdighet i den för er kanske allra viktigaste politiska frågan. Det är det ni är rädda för. Det är därför ni med alla medel kommer att försöka hindra detta försök.

Jag tror att stockholmarna vill pröva detta. Jag är övertygad om det. Jag är också övertygad om att stockholmarna litar på de fem partier i denna församling som har kontrakterat sig mot folkomröstningens resultat. Det är därför det är viktigt att fullmäktige följer kammarrättens dom och överlåter upphandlingen till Vägverket som också blir den som tar det ekonomiska, finansiella ansvaret för försöket. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 8

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag lärde mig när jag var liten talesättet ”tomma tunnor skramlar mest”. Det var väl det Annika Billström visade nu. Det som har hindrat vägutbyggnad är splittring i socialdemokratin och ingenting annat. Varför i all världen gick du inte till val på det, Annika Billström – för du har ju blivit biltullsanhängare? Åsa Romson och Miljöpartiet framstår närmast som biltullsskeptiker jämfört med dig.

Varför gick du inte till val på detta, Annika Billström? Det är den fråga som kommer att förfölja dig resten av din politiska verksamhet. Den ska förfölja dig resten av din politiska verksamhet: Varför gick du inte till val på biltullarna? Varför lovade du stockholmarna att inte införa biltullar?

Sedan står du här och tar till brösttoner och säger att du nu löser Stockholms trafikproblem genom att införa biltullar. Det håller inte ihop.

I kväll tycker jag att du ska ägna din föredragningskyldighet och din företrädesrätt till att svara på frågorna kring de obefintliga avtalen i stället för att rikta angrepp mot oppositionen. Vi kan ordna särskilda debatter om 90-talets trafikpolitik så mycket du vill, men i kväll talar vi om din politik, dina biltullar och dina obefintliga avtal.

Anförande nr 9

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är så, Sten Nordin, att när verkligheten blir alltför obehaglig kanske du blir Stockholms nya Alfons Åberg genom att prata om låtsasavtal. Är det ett låtsasavtal när generaldirektören för Vägverket och stadens

stadsdirektör tecknar avtal? Är det på låtsas när fullmäktiges 101 ledamöter debatterar och diskuterar den här frågan för att sedan fatta beslut?

Du kan inte förneka verkligheten. Med detta beslut, i dag eller den 1 juli, kommer Stockholm ett steg närmare försöket. Man kan aldrig fly från verkligheten, inte ens om man heter Sten Nordin.

Anförande nr 10

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Det är ingen hejd på hur Annika Billström dömer ut den gemensamma borgerliga trafikpolitiken. Det är ingen hejd på hur dålig den är. Det är bara det att den är en exakt kopia av den du själv gick till val på 2002. Jag kan yrka bifall till varenda punkt i Socialdemokraternas valmanifest 2002 under rubriken Trafikpolitik. Det är ju du som yrkar avslag på de punkterna och nu har någonting annat. Det är inte vi.

Jag möter inga vanliga socialdemokrater i staden som är stolta över styret. Nu vill jag ställa en fråga till Annika Billström angående detta, som du vägrade att svara på för någon vecka sedan när vi diskuterade utvecklingsstrategin. I en socialdemokratiskt styrd grannkommun har man haft en folkomröstning om biltullar, nämligen i Värmdö. 82 % av väljarna har röstat nej i en omröstning som är utlyst av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Hur tycker du att det resultatet ska vägas in i den fortsatta processen?

Anförande nr 11

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Om jag inte missminner mig, Jan Björklund, var du självkritisk i valrörelsen 2002. Det är inte så ofta du är det, men du var det ändå när det gällde arbetet och överenskommelsen med Stockholmspartiet om Norra Länken. Socialdemokratin gick inte till val på Ringen, men vi gick till val på en offensiv trafikpolitik. Det är därför vi nu, under den här mandatperioden, levererar beslut om E 18, beslut om breddningen av Klarastrandsleden och så vidare. Det är klart att det svider.

Jag måste fråga dig: Vad är en vanlig socialdemokrat och vad är en ovanlig socialdemokrat? Den benämningen är ganska intressant. Jag trodde att vi var socialdemokrater, vi 35 som sitter i fullmäktige. Vi står för en gemensam trafikpolitik. Det finns inget annat.

Anförande nr 12

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Jag fick del av ärendet med avtalsförslaget i går kväll. Det låg i min brevlåda. Det är sex sidor. Jag är fritidspolitiker och har försökt ägna dagen åt att titta lite på det. När jag tänker efter på hanteringen av hela ärendet är det från början till slut en uppvisning av ett totalt förakt för såväl demokratin som respekten för lagar.

Politikerföraktet ökar i takt med att den här demokratiska farsen pågår. Hur började den, Annika Billström? Minns du vad du och Socialdemokraterna lovade i

valrörelsen 2002? Låt mig påminna dig och er om vallöfte nr 80. Där står: Under kommande valperiod införs inga avgifter för biltrafik.

Från Folkpartiets sida sade vi nej till biltullar före valet. Vi säger nej efter valet.

Men vad hände då efter valet inom sossarna? Jo, Göran Persson inledde förhandlingar med bland annat Miljöpartiet. Ett av deras krav för att rösta fram Göran var att det införs biltullar i Stockholm. Vad händer sedan? Jo, Persson eller någon annan företrädare ringer till Annika Billström. Sedan är Annika Billström hux flux för att införa biltullar. Snacka om ett demokratiskt svek och politisk ohederlighet – säga en sak före ett val och en annan efter.

Du lovade vidare att det skulle äga rum folkomröstningar om frågan, men du sade att det skulle ske i samband med valet 2006. En folkomröstning efter att man har infört försöket med biltullar, vad är det för demokrati?

Vi föreslog exempelvis dagen för eurovalet förra året som en lämplig dag att ha en lokal folkomröstning här i staden. Du sade nej. Omröstningen ska ske efter att biltullar är införda. Men den 14 september var det många kommuner här i länet som höll folkomröstningar. Och vad tror du att resultatet blev? Jo, en betryggande stor del av väljarna, ungefär 80 procent, sade nej till att införa biltullar i Stockholm. Men majoriteten i den här salen sade att det är väl ingenting att bry sig om, vad väljarna i andra kommuner tycker.

Ordförande! Jag yrkar återremiss.

Anförande nr 13

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Den som är utan skuld kastar första stenen.

Ni har rekord i att hantera ärenden. Kommer ni ihåg den 2 juni 1999, när koncernstyrelsen via en skrivelse med rekordfart skulle överföra 3,85 miljarder kronor från allmännyttan till staden. Det tog sju dagar; ingen fullmäktigebehandling.

Länsrätten dömde dåvarande majoriteten. Det var fel att inte fatta beslut i fullmäktige. Samma dag som kommunstyrelsen fastställde detta beslut hade man extra bolagsstämmor. Det handlade om nästan 4 miljarder. Detta gjordes i rekordfart, på sju dagar.

Kära ni! Det får vara någon rim och reson med ordvalet i den här församlingen. Den som är utan skuld kan kasta första stenen, och jag undrar vem det blir.

Anförande nr 14

U l f F r i d e b ä c k (fp): Men, Annika Billström, verkligheten talar sitt språk. Verkligheten är den att jag, när jag kom hem i går kväll, fick de här sex sidorna om det här ärendet. Det är verkligheten. Det kan du aldrig springa ifrån.

Du kan också svara på en fråga. I Värmdö var det en folkomröstning för någon vecka sedan. Värmdö styrs av sossar och miljöpartister. En stor majoritet, 82 procent av väljarna, sade nej till biltullar i Stockholm. Är värmdöborna och deras politiska majoritet ingenting att bry sig om?

Anförande nr 15

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Frågan om trängselavgifter har gett möjlighet för Ulf Fridebäck och hans partikamrater att ägna många timmar i talarstolen, om man räknar ihop det, åt att uttrycka sin åsikt att man är emot trängselavgifter. Man pratar också om ett demokratiskt moras och sena ärenden när det gäller hanteringen av frågan. Jag vill påminna Ulf och hans partikamrater om att det finns en politisk referensgrupp, för dem som är intresserade av att följa frågan mer än de principiella frågor som ni tar upp här i fullmäktige. Ni är välkomna dit för att ägna frågan lite uppmärksamhet, om ni vill lära er mer.

Dessutom vill jag påminna Ulf Fridebäck om att Miljöpartiet i Stockholms stad de senaste tre, fyra valen – jag har inte varit med så länge – har gått till val på att den här typen av miljöstyrande avgifter för biltrafiken i Stockholm är nödvändig för trafikpolitiken här i Stockholms stad. Det gick vi till val på även i år. Jag vill bara påminna om det när det gäller historieskrivningen kring de här uppgörelserna.

Anförande nr 16

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Åsa Romson och miljöpartisterna! Det är naturligtvis precis som du säger, ni har gått till val på det. Jag har inte kritiserat er för det. Ni säger nämligen samma sak både före och efter valet, till skillnad från sossarna. Ni, Miljöpartiet, är ju de stora segrarna. Det är kraven från Peter Eriksson och gänget i riksdagen som har slagit igenom.

Men Åsa Romson, du har heller inte svarat på min fråga. Du och dina partikamrater leder Värmdö, och där har ni utlyst en folkomröstning. Det gör ni inte här i Stockholm. Varför inte?

Anförande nr 17

K a r l B e r n (fp): Ja, Annika Billström, jag vet att det har varit två kämpiga år. Man kan konstatera att hela upplägget är en politisk fars, när vi gör allting baklänges och trixar med lagar och förordningar på det här sättet.

Förra fullmäktige pratade du om att vi ska försöka få fart på Stockholm och att vi ska samarbeta. Det är vi helt överens om, du och jag. Det finns mycket att samlas kring. Vi har träffats i Småföretagsdelegationen och kommit fram till ett mycket bra resultat – vad vi ska göra för staden och vad vi inte ska göra för att få fart på regionen. Jag har det dokumentet framför mig och jag hoppas att du också har det, Annika. Du har sagt på en presskonferens som majoriteten hade att det här var ett bra dokument. Du sade att det var jättebra och att ni ställde er bakom det. Där står faktiskt så här, på sidan 10: ”Trängselavgifter: Samtliga näringslivsorganisationer i Stockholm motsätter sig det planerade försöket med trängselavgifter. Vi gör bedömningen att trängselavgifterna är tillväxthämmande och minskar regionens attraktivitet”.

Det här har du ställt dig bakom. Ni måste göra samma sak som ni säger. Nu har ni gjort något helt annat.

Jag skulle vilja att du, Annika, för att kunna rädda din politiska heder, blir historisk i dag och tar chansen: Dra tillbaka det här förslaget! Innerst inne gillar du ju inte förslaget. Peter Eriksson i Kalix är den som har dikterat de här villkoren.

Många i den här salen kritiserar att en massa beslut fattas nere i Bryssel. Det är kortare mellan Stockholm och Bryssel än mellan Stockholm och Kalix. Så är det faktiskt. Varför ska vi ta direktiv däruppifrån?

Annika, visa att du är en kvinna med kurage! Dra tillbaka det här så ska du få stockholmarnas beröm, jag lovar dig.

Anförande nr 18

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Naturligtvis jobbar näringslivskontorets styrelse med Småföretagsdelegationen, medelstora och riktigt stora företag också. Men om man ska vara alldeles korrekt, vilket jag tycker om att vara, så har vi sagt till småföretagarna att vi tar de 57 punkter i dokumentet där det finns en total enighet. Man måste ta de punkter där det går snabbt att leverera beslut, snabbt att genomföra. Det som är lite svårare får komma lite senare, för det kräver mer tid för dialog och samtal för att komma överens. Det är vår ambition, och vi tänker fullfölja det arbetet i höst.

Anförande nr 19

K a r l B e r n (fp): På den punkten är vi i alla fall överens. Vi måste ta hänsyn till vad näringslivet tycker och vad folk tycker. De är ju emot att vi tar besluten i fel ända, på det här sättet. Det var företrädare som ringde mig i morse och sade: Kalle, ska vi gå ut med en stor kampanj? Ska vi demonstrera? Vad ska vi göra, vi är ju emot det här? Vet hon inte vad hon gör, Billström? Jo, sade jag, det vet hon. Jag brukar faktiskt försvara dig och säga att du brukar veta vad du gör.

Därför säger jag: Annika, dra tillbaka det här! Du har själv mellan skål och vägg sagt att de här trängselavgifterna inte är något bra förslag. Det sade du både före valet och senare. Jag är medveten om att du är tvungen att ta det här beslutet. Dra tillbaka det, Annika, så kommer det att gå bra för den här staden!

Anförande nr 20

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Den nu upphävda upphandlingen fick aldrig inledas. Den nödvändiga lagstiftningen finns fortfarande inte eller har inte trätt i kraft. Finansieringen är inte löst. Tvärtom är parterna uttalat oense. Det framgår i ärendet. Det är ett av de få klara beskedet i ärendet. Alternativt vägrar staten att ens förhandla förrän de här besluten har trätt i kraft.

Vad har då hänt i sak? Jo, majoriteten har bestämt sig för att inte låtsas om att fullmäktiges olagliga beslut är upphävt. Det är en juridisk nullitet. Det må vara, för att citera majoriteten, ”rättsligt dravel”. Men det råkar finnas ett annat regelsystem än

kommunallagen som gjorde det här beslutet olagligt. Det är ett annat regelsystem som måste respekteras som heter LOU, lagen om offentlig upphandling.

Dagens Nyheter skrev den 17 maj rubriken "IT-upphandling stred mot lagen". Det gällde en av anbudsgivarna, som hette Logica CMG. IT-företaget hade begärt att länsrätten skulle överpröva stadens uteslutning av företaget. Enligt staden var det inte samma bolag som klarat den första kvalificeringsomgången som lämnat in det slutgiltiga anbudet. Enligt företaget är det tvärtom samma bolag som undertecknat ansökningarna och länsrätten ger Logica CMG rätt på den punkten.

Stockholms stad borde ha förstått att det svenska bolaget lämnat anbud som ombud för hela IT-koncernen. På så sätt strider uteslutning mot lagen om offentlig upphandling, fastslår länsrätten.

Staden har alltså för sin del sorterat bort Logica CMG med hänvisning till att partsbyte inte är tillåtet under pågående LOU-process hos en anbudsgivare. Vad är det nu staten vill göra? Man vill ha precis samma partsbyte, dessutom i en upphandling som inte finns eftersom den är upphävd.

Det finns inget avtal. Det finns ingen upphandling. Nu ska allt delegeras. Denna patentlösning gör gatu- och fastighetsdirektörens tidigare unika delegation närmast till en nullitet. Nu pratar vi delegation i miljardklassen. Dessutom är det ett extremt otydligt mandat, eftersom det inte ens finns ett förslag om det är a, b eller c som gäller, även om finansborgarrådet har ett privat förord för ett av dem.

LOU är en strikt reglerad process med tydlig början och tydligt slut därför att anbudsgivare och leverantörer ska vara trygga med en rättssäker och likvärdig behandling. Staden struntar nu i att Logica och andra som har velat göra affärer har blivit bortsorterade. De ska inte få chans att göra affärer utan tilldelningsbeslut ska fattas före den 2 juli.

Jag är begränsat ledsen själv i just den frågan, att staden har få leverantörer. Men det skadar bilden av staden som upphandlande enhet och kommer självklart att leda till skadeståndskrav. Det hade varit möjligt att göra det lagligt om ni bara inte hade haft så förbaskat bråttom. Det hade tagit något längre tid att göra det korrekt. Den tiden tar ni er inte. Det är ett av många starka skäl att yrka återremiss på det här urusla ärendet.

Anförande nr 21

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det stämmer inte det du säger, Rolf Könberg. Kammarrättens dom handlar om att frågan är prövad utifrån kommunallagen, inte lagen om offentlig upphandling. Det finns ingenting som säger att upphandlingen är olaglig utifrån LOU. Tvärtom är det så att alla som har arbetat med upphandlingen har följt hela regelverket eftersom frågan politiskt är så inflammerad.

Upphandlingen i sig blir inte olaglig mot dem som har lämnat anbud bara därför att staden inte har kompetens att påbörja upphandlingen. Rätt ska vara rätt.

Anförande nr 22

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande och fru finansborgarråd! Det var precis det jag sade. Om finansborgarrådet hade hört vad jag hade sagt var det att det var ett annat regelsystem. Det här beslutet är upphävt därför att det inte var en kommunal angelägenhet när beslutet fattades. Kommunallagen är det som har gjort att det här beslutet var olagligt, det är klockrent. Vad jag sade var att det finns ett annat regelsystem som man också måste respektera.

Det ni gör är att ni först struntar i kommunallagen och sedan struntar i lagen om offentlig upphandling. Det är klart att Vägverkets jurister, som är lite bättre jurister, och juristerna för Nämnden för offentlig upphandling, som också är bättre jurister än de som ni har tvingat att ge rekommendationer som stöder er uppfattning, inte vill ta i det här. Nämnden för offentlig upphandling säger att det är domstolstrots att gå vidare med den här upphandlingen, för den är olaglig. Då spelar det ingen roll. Däremot måste staden agera seriöst mot alla de anbudsgivare som har dragits in i detta rättsliga moras. Ni gör inte det heller.

Anförande nr 23

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Hela det här ärendet är en katastrof, från början och ända fram till nu. Av en händelse tittade jag i brevlådan när jag kom hem sent i går kväll. Vanligtvis brukar jag inte göra det. Men då låg det handlingar till ett ärende där som jag i dag skulle ta ställning till.

Jag menar att hanteringen är ett övergrepp på den demokratiska processen. Politikerföraktet undergrävs ytterligare. Valsveket blev ett faktum bara några dagar efter det att vi tillsammans i TV-studion hade fått svara på frågan om trängselavgifter skulle införas i Stockholm och Annika sade nej. Men när Göran Persson höjde rösten svarade Annika villigt ja och gjorde en helomvändning i frågan.

Trängselavgifter blev plötsligt miljöavgifter, och trängseln skulle nu kosta staden en massa pengar. Var det någon som hörde Annika Billström säga det i valrörelsen? Nej, makten hägrade och då får ändamålet helga medlen.

Trots alla olösta frågor under resans gång har det här ärendet forcerats framåt. Vi har i fullmäktige gång på gång fått höra att besluten gäller ”under förutsättning att” eller ”beroende på”, ”det är nödvändigt att säkerställa”, och dessa om och men gäller fortfarande. Det är precis vad som finns kvar i det ärende som nu ligger på bordet.

Så kom då kammarrättens dom och gav oss rätt: Upphandlingen som genomförs är olaglig och nu ska Vägverket ta över.

Då kan man ju undra om det kommer att bli ett prejudikat framöver, att upphandlingar kan överlämnas från en till en annan utan att man behöver göra om den från början. Och man undrar: Vad är det som Vägverket ska ta över? Ja, man är överens om att man ska ta över men inte om vad man ska ta över. Regeringen och Vägverket säger a. Annika Billström säger i första hand c men kan tänka sig b. A B C, Råttmor kokar te.

Regeringen har fattat beslut om ett avtal, men var finns avtalet? Regeringen är inte beredd att träffa avtalet förrän man har lagen om kommunal medverkan vid trängselskatt, och den ska träda i kraft först vid höstriksdagen.

Vad är det egentligen vi tar ställning till här i dag? Jo, att vi överflyttar ansvar och beslut här i staden till tjänstemän. Här i staden flyttar vi över det till stadsdirektören och regeringen har överflyttat ansvaret till en generaldirektör. Hur ska vi hantera det framöver?

Jag yrkar på återremiss av ärendet.

Anförande nr 24

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag litar faktiskt på att Vägverket inte tänker följa finansborgarrådets rekommendation. Vägverket har alldeles för mycket att förlora, både i anseende och förtroende, ifall man skulle göra det. Det är inte bara oppositionen i den här salen som säger att det sannolikt skulle bryta mot de lagar som styr upphandling. Det finns rätt många experter som har sagt precis samma sak. Det är en fullständigt orimlig rekommendation som finansborgarrådet ger. Jag utgår från att en seriös statlig myndighet inte kan nappa på en sådan rekommendation.

Så har vi det politiska avtalet mellan Annika Billström och Bosse Ringholm. Det har ni haft 20 månader på er att fixa till. Det är 20 månader sedan ni två kom överens om att ni skulle svika vallöftet om biltullar. Ni har haft 20 månader på er att reda ut de ekonomiska förhållandena mellan Stockholms stad och staten när det gäller biltullarna.

Om man så väcker Annika Billström mitt i natten så säger hon: Staten betalar allt. Men om nu de löftena ska vara trovärdiga måste det finnas skrivet, svart på vitt. Ni får ursäkta, ni socialdemokrater, men era löften när det gäller biltullar tar stockholmarna nog inte på alltför mycket allvar.

Varför ville då inte Bosse Ringholm skriva ett avtal? Du satt ju och väntade in i det längsta i går eftermiddag på hans avtal. Sedan skickar regeringen ut ett pressmeddelande och säger: Det blir inget avtal. Nähäpp. Det ska komma i januari. Och innan dess ska allting rulla. Du har redan konsultkostnader för minst 10 miljoner, plus det kansli som du har anställt. Vi vet fortfarande inte när det gäller ersättningen.

Jag förstår vad Bosse Ringholm grubblar på. Han grubblar på det underskott som han kommer att få på det här försöket som ska kosta 5 miljoner varje dag. Hur ska han täcka underskottet? Ni funderar på avskrivningar och allt möjligt. Jag skulle tro att han är rätt bekymrad över detta. Det kan han gott vara – som man bäddar får man ligga.

Herr ordförande! Det finns väldigt många frågor som är obesvarade här i kväll. Finansborgarrådet skriver i ärendet att Vägverket ska fatta tilldelningsbeslutet. Samtidigt säger chefen för biltullskansliet till Dagens Nyheter att ni redan har bestämt er för leverantör. Skulle Annika Billström kunna reda ut den saken för fullmäktige här i kväll? Hur står det till? Har ni bestämt er för leverantör redan? Vet

leverantören om detta? Har ni talat om för en leverantör att den ska leverera det här, eller hur står det till med den saken? Och tala nu om hur det är, för sanningen kommer att komma på bordet förr eller senare.

Anförande nr 25

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Kan det vara så, Sten Nordin, att du inte vill att regionen får tillbaka pengarna? Lagstiftningen, det beslut som riksdagen fattade i onsdags den 16 juni, säger att pengarna ska återföras från försöket och investeras i kollektivtrafik.

Regeringens beslut i går innebär samma sak. Det står klart och tydligt i ärendet, på sidan 2. Vi får en lagstiftning den 1 januari om den kommunala kompetensen där det detaljerade avtalet ska fullföljas och klarläggas. Det står alldeles glasklart för alla att vi får tillbaka intäkterna från försöket för att investeras i kollektivtrafik. Ibland undrar jag varför inte Moderaterna vill läsa detta, se detta och bekräfta det.

Anförande nr 26

Borgarrådet N o r d i n (m): Tjänstemännen som förbereder trafikutskottets ärenden hade hört vad ni har lovat. De föreslog den här skrivningen: Samtidigt vill utskottet påminna om sitt uttalande om trängselskatt som ett led i en bredare strategi. Detta innebär även att investeringar i infrastrukturen som spår och vägar, i vissa fall förlagda i tunnlar, är nödvändiga för att på sikt komma till rätta med rådande trafikproblem i Stockholmsregionen och andra storstadsområden.

Det föreslog tjänstemännen att dina partikamrater skulle ta. Detta ströks av majoriteten i utskottet. Raderna om att det också kräver investeringar i infrastrukturen ströks av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Ni har ingen trovärdighet i era löften.

Anförande nr 27

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Fullmäktigevänner! Ibland när man sitter i opposition i den här kammaren kan man undra vad man gör här, eftersom man så sällan får bestämma. Men man inser att det ändå är viktigt att det finns en opposition som för fram sina åsikter och att majoritetens synpunkter får testas mot oppositionens.

Men i det här ärendet känner jag mig, och många med mig, som en ren staffagefigur. Vi är som något slags leksaker för majoriteten att leka demokrati med. Det finns två avgörande problem i det här ärendet. Det ena är juridiken och det andra är demokratin.

Jag sitter i en stadsdelsnämnd. Där får vi fatta beslut om avtal med upphandling av fem platser inom omsorgen och så vidare. De är tjocka som en halv telefonkatalog. Jag sitter också i kommunfullmäktige. Här ska vi fatta beslut om upphandlingar i miljardklassen, och vi får en sida – kortare än en normal bodelning i en familj, åtminstone om man har en normal ekonomi. Det är vad vi ska fatta beslut om här.

Sedan får vi fatta beslut om ett avtal, står det i vår beslutstext. Det här är inget avtal. Det är en överenskommelse. Jag skulle vilja höra Annika Billström reda ut det här: Är det här ett avtal eller en överenskommelse? Det är en överenskommelse, men i beslutstexten står det att det är ett avtal. Det är en förfärlig skillnad, och det vet alla jurister om.

Det andra problemet är demokratin. Det står sida upp och sida ned i budgeten att demokratin i Stockholm ska fördjupas. Vi har köpt in datorer. Medborgarna ska få ökat inflytande. Men vad man glömmer av är ett fundamentalt inslag i en fördjupad demokrati, och det är att kommunfullmäktige fungerar, att minoriteten har rättigheter.

Här hör vi Åsa Romson rekommendera oss i minoriteten att vi ska delta i politiska referensgrupper så att vi lär oss mera. Jag vet i vilka system man diskuterar på det sättet.

Jag anser att vi är utsatta för ett gigantiskt bedrägeri, inte bara vi i oppositionen utan alla stockholmare. Jag inser att det som återstår för oss är att gå till konsumentnämnderna, för dit ska man ju gå och få sin röst hörd om man har köpt fel vara. Uppenbarligen har de flesta i Stockholm gjort det.

Anförande nr 28

Å s a R o m s o n (mp): Uppenbarligen var det någon som inte lyssnade på vad den politiska referensgruppen håller på med. Det kanske är det som är anledningen till att Folkpartiet fortfarande lyser med sin frånvaro. Jag hade annars tolkat det som att de lyser med sin frånvaro därför att de är helt ointresserade av att diskutera hur frågan om trängselavgifter och genomförandet av försöket i Stockholm ska se ut i praktisk utformning. De är enbart intresserade av att klanka ned på förslaget och säga att de inte tycker att det är något bra förslag över huvud taget. Men vi kan säkert på tu man hand reda ut om det är bra.

Det är definitivt inte så att jag försöker säga att du ska lära dig mer om någonting, Madeleine Sjöstedt. Det skulle vara alldeles för stort för mig. Däremot skulle jag tycka att det var en god rekommendation som du hade, att vi alla kan vända oss till våra konsumentvägledare då och då när vi som enskilda konsumenter har frågor att ställa. Det är mycket lärorikt.

Anförande nr 29

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag lär mig gärna mera. Det är därför jag efterlyser att det avtal som jag enligt beslutsmeningen ska ta ställning till i dag skulle vara något längre än de ca 20 meningar som i dag är. Då skulle jag med glädje läsa igenom det och veta vad vi beslutade om. Men uppenbarligen är ett beslut som gäller 2 miljarder för stockholmarna alldeles för stort för det här kommunfullmäktige. Det är oerhört tråkigt, och det är ett politiskt bedrägeri.

Anförande nr 30

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Den 10 juni var det val till borgmästare och parlament i London. Ken Livingstone valdes till en ny mandatperiod med överväldigande röstsiffror. Han låg nästan 10 procentenheter över närmaste motkandidat. Det här valet baserades till mycket stor del på londonbornas uppskattning av de trängselavgifter som Livingstone införde efter förra valet. Valresultatet kommer också att leda till att trängselavgiftszonen kommer att fördubblas och bli dubbelt så stor som det ska införas i Stockholm.

Londonsystemet kan inte beskrivas som någonting annat än en succé, både om man mäter de faktiska trafikeffekterna och om man ser på londonbornas stöd. Det är den uppskattningen, det stödet, som ni i oppositionen är så rädda för. Ni vet att om väljarna tycker att trängselavgifter fungerar och löser de trafikproblem som vi här i staden har kämpat med i decennier så kommer väljarna att agera på samma sätt här i Stockholm som de gjorde i London. Därför kämpar ni också för att stoppa systemet innan det sätter i gång, för ni vågar inte ta risken att få samma effekt här som man fick i London.

I dag tas ytterligare ett viktigt steg för att upprepa Londons succé här i Stockholm. Det tekniska systemet ska tas över av Vägverket. Det gör att vi följer kammarrättens dom. Det är glädjande att vi kan gå vidare med det här och få ett system som kan bli lika bra eller till och med bättre fungerande än det i London, med lika bra eller bättre trafikkonsekvenser.

Jag skulle vilja citera en text som jag tycker är väldigt bra: Ansträngningarna för att komma till rätta med problemen i trafikmiljön måste mot denna bakgrund bygga på att begränsa icke nödvändig biltrafik i de områden på de tider då den samhälls-ekonomiska kostnaden jämte miljökonsekvenserna för att utnyttja bilen överstiger nyttan av detta utnyttjande. Med utgångspunkt från de konstaterade trafikproblemen i Stockholm innebär detta synsätt att åtgärderna bör koncentreras på att påtagligt begränsa arbetsresorna med bil till stadens centrala delar.

Det här skrevs redan 1977 av Carl Cederschiöld med flera i en motion. Man kan bara beklaga att Moderaterna inte lyssnade bättre på de kloka tongångar som var då och att man inte följde de exemplen och verkligen använde sig av ekonomiska styrmedel för att lösa trafikproblemen. Då hade vi sluppit många decennier av trafikkaos här i Stockholmsregionen. Det är därför extra glädjande att vi nu kan komma fram med en lösning som kan fungera på lång sikt och verkligen se till att vi löser trafikproblemen.

Jag är övertygad om att vi efter valet 2006 kommer att se att den sittande majoriteten kommer att stödjas kraftigt av väljarna, eftersom vi gör någonting som kan få stor effekt och lösa de trafikproblem som vi har i Stockholm. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 31

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Calle Cederschiöld är inte här och kan försvara sig, så du får ta den här diskussionen med honom någon annan gång.

Om biltullspartierna i den här salen får samma valresultat som Ken Livingstone så kommer jag att korka upp champagneflaskan. Han fick nämligen 34 procent av rösterna. Det tycker jag väl att ni också kan få.

Dessutom får de boende i London 90 procents rabatt. Kan inte du föreslå det här i Stockholm, Per Bolund? Då kanske du får lite fler anhängare än de där 34 procenten som ni tre kommer att kunna skrapa ihop, ungefär.

Jag tycker att det är roligt att diskutera biltullar med Per Bolund. Han är en seriös debattör på det området. Men du kan inte heller fly undan de huvudfrågor som föreligger i kväll. Det är dem som du måste ge oppositionen svar på. Varför föreligger det inget egentligt avtal med regeringen? Varför tror du att Bosse Ringholm inte har skrivit under? Och varför föreligger det inget avtal med Vägverket på själva knäckfrågan? Det är just därför, herr ordförande, som vi moderater yrkar återremiss i kväll. Ni har inte kunnat redovisa de sakerna.

Anförande nr 32

P e r B o l u n d (mp): Det var inte så att han fick 34 procent utan han fick 36 procent. Det intressanta är att den konservativa kandidaten, som alltså företräder Sten Nordins sida, bara fick 28 procent. Han låg en bra bit ifrån det resultatet. Det är väl troligt att det kommer att bli liknande skillnader i Stockholm efter nästa val.

När det gäller avtalen arbetas det hårt på att lösa de frågorna och få fram avtal. Det kommer också att ske. Det kommer inte att försena processen. Det är ett steg i utvecklingen och vi kommer att ta vidare steg framöver för att få avtal och kontrakt klara.

Anförande nr 33

E w a S a m u e l s s o n (kd): Men snälla Per Bolund, det är en viss skillnad mellan hur processen gick till i London och hur den går till här i Stockholms stad. Livingstone gick till val på att införa trängselavgifter och fick stöd för det. Det är den demokratiska processen som vi hela tiden ifrågasätter, där man fattar beslut utan att ha förankrat. Man säger att man har avtal, men det har man inte. Det är hela tiden "under förutsättning att" och "beroende på".

Sedan kan man undra varför ni är så rädda att det här försöket också skulle pågå i valrörelsen 2006. Varför ska det avslutas före valrörelsen?

Anförande nr 34

P e r B o l u n d (mp): Anledningen till att det avslutas i valrörelsen är just att det är ett försök och att man ska kunna se konsekvenserna av det. Det är inte så konstigt.

Vi har avtal här. Det här är ett stort steg på vägen mot att kunna förverkliga trängselavgifterna. Det är ett bra steg som vi tar nu.

Däremot kan man oroa sig över Kristdemokraternas inställning. Kristdemokraterna var ju aktiva förespråkare för trängselavgifter innan valet men gjorde samma resa

som Socialdemokraterna fast åt andra hållet och är nu väldigt mycket emot. Det är tråkigt att se den utvecklingen. Nu när man verkligen kan genomföra det på allvar och göra praktik av teorin blir det plötsligt för farligt för Kristdemokraterna och då väljer man att hoppa av. Det är tråkigt.

Anförande nr 35

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag tänker inte släppa det här med Miljöpartiets inställning till folkomröstningar. Jag tänkte fråga Per Bolund vad det är för fel på Värmdömodellen där man frågar människorna om det är rätt eller fel att genomföra en reform innan man lägger ned 2 miljarder på den. Vad är det för fel på Värmdömodellen? Där frågar man folk innan man gör reformen.

Anförande nr 36

P e r B o l u n d (mp): Jag vill börja med att säga att den stora skillnaden mellan Miljöpartiet och Folkpartiet i trafikfrågor är att vi faktiskt genomför folkomröstningen, vilket Folkpartiet konstant vägrade under många år, under Dennispaketets tid. Då var det många fler som ville ha en folkomröstning, men då sade man blankt nej hela tiden. Det behövdes absolut inte någon undersökning då av vad folket tyckte.

Vi ska däremot göra en folkomröstning och höra folkets röst. Det är folkets utslag som kommer att avgöra om systemet ska stå kvar eller inte efter 2006.

Jag tycker absolut att man ska lyssna på kranskommunerna och ta till sig deras uppgifter och röstresultat. Sedan tycker jag att de flesta av de folkomröstningar som har genomförts har gjorts på ett dåligt underlag. Det har inte funnits någon underbyggnad. Vi kommer att kunna presentera det. Man kommer att kunna se resultaten. Man har testat systemet själv och kommer att kunna ta ställning till ett system som är på plats.

Anförande nr 37

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att det här avtalet med Vägverket äntligen finns. Det hade naturligtvis varit en stor fördel om avtalet hade funnits tidigare, om Vägverket hade varit berett eller haft mandat att ingå överenskommelse om detta tidigare, men bättre sent än för sent.

Som framgår av finansborgarrådets redovisning finns nu tre alternativa former för övertagande av den påbörjade upphandlingen. Det är oerhört viktigt att upphandlingen så snart som möjligt överförs till Vägverket. Tidsplanen är, som bekant, mycket hårt satt. Av den anledningen är det väsentligt att kommunstyrelsen får möjlighet att besluta om kompletterande avtal på det sätt som beskrivs i ärendet.

Som framgår av både kammarrättens dom och Lagrådets påpekande har staden rätt att träffa avtal om stadens medverkan vid information och förvaltningsstöd och annat förberedande arbete åt staten. Dessa rättsliga instanser säger att det vore önskvärt och behövligt att så sker även innan införandet av trängselskatten.

Att kammarrätten anser att den kommunala kompetensen har överskridits vad gäller upphandling av betydande belopp vid tidpunkten förra året är ett faktum. Men som har tydliggjorts här är det inte själva upphandlingen som har varit felaktig.

Ärendet i dag innebär att en så kallad rättelse ska vidtas. En sådan rättelse bör faktiskt ske omgående. Det har vi alla ett ansvar för, att inte obstruera som jag tycker att man gör genom att yrka återremiss.

En minoritetsåterremiss är ingenting annat än ett direkt sabotage både mot kammarrättens dom och demokratiskt fattade beslut i den här frågan.

Det är glädjande att det är klarlagt att det inte finns någon tveksamhet om att ersättningen för stadens medverkan i projektet med miljöavgifter kommer att betalas ut av regeringen. Det misstroende som har uttalats av några från talarstolen här anser jag enbart vara politiskt betingat.

Vi ska inte prata historia, men man lär sig en hel del av historia. Jag kan bara påminna er om att den borgerliga majoriteten använde samma teknik förra mandatperioden när det gällde finansieringen av Norra Länken. Då var det precis samma sak, att man under ett och ett halvt års tid hävdade att man inte ville köra fram detaljplanen för Norra Länken bara för att formella avtal om finansiering inte fanns trots att regeringen hade uttalat att man stod för 75 procent av projektet. Det uttalandet var, precis som i dag, mot bättre vetande. Orsaken var att man av politiska skäl, då som nu, inte ville släppa fram ett speciellt projekt. Man hittade alltså på undanflykter.

Jag tycker att det är viktigt att påpeka att påståenden som framförs från talarstolen om att regeringen är oklar eller obestämd i frågan om att man ska svara för stadens kostnader för miljöavgifter är både osanna och orimliga. Vem som ska stå för kostnaderna är klarlagt. Vem som ska svara för upphandlingen är lika klart. Därmed vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 38

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är ganska exempellöst av gatu- och fastighetsborgarrådet att säga att det är ett sabotage att begära minoritetsåterremiss. Den rätten till minoritetsåterremiss framgår av kommunallagen. Det är samma kommunallag som ni har brutit emot och just blivit fällda för.

Jag noterar att respekten för såväl kommunallagen som lagen om offentlig upphandling lyser med sin fullständiga frånvaro. Ingen har hittills varit tydligare på den punkten än Jan Valeskog – men, vem vet, andra ledamöter kanske kommer att vara ännu tydligare.

Anförande nr 39

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Eftersom vi sitter här nu just för att göra rättelse, som det beskrivs utifrån kammarrättens dom – som handlade om hur staden vid den tidpunkten förra året beslutade om upphandlingen, alltså att staden inte hade rätt att göra upphandlingen – så är det fråga om att vi ska åtgärda den felaktigheten i dag.

Därför borde det väl vara ett precis lika stort ansvar för er, även om ni befinner er i opposition, att se till att den här rättelsen vidtas. Därför är det helt klart att minoritetsåterremissen inte är något annat än obstruktion – politisk sådan, det har vi förstått med tanke på den övriga argumentationen.

Anförande nr 40

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Jan Valeskog går över alla anständighetens gränser i sina uttalanden och kallar vår begäran om återremiss för sabotage. Jag kräver att du går upp i talarstolen och ber oss om ursäkt för dina uttalanden!

Det är du och ditt gäng som har gjort er skyldiga till sabotaget genom att säga en sak före ett val och sedan genomföra en helt annan sak efter valet – det är sabotage mot väljarna, Jan Valeskog!

Anförande nr 41

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag kan säga en gång till att det är obstruktion och sabotage mot en korrekt hantering av ett ärenden när vi har fått den här domen i handen. Ni har fått den i era händer precis som vi har fått. Vi måste naturligtvis göra en rättelse. Och då ska vi naturligtvis göra den rättelsen så fort som möjligt och inte vänta en vecka bara för att politiskt få så mycket uppmärksamhet som möjligt. Det tycker jag är oseriöst.

Anförande nr 42

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Minsann, detta är en väldigt intressant debatt. Vi hör hur oppositionen hela tiden vrider och vänder på alla upptänkliga argument som den någonsin skulle kunna hitta mot detta.

Rolf Könberg använder sig av andra lagar än vad det verkligen är fråga om i kammarrättens dom, Ewa Samuelsson klarar inte av att läsa sex sidor på ett dygn samtidigt som Madeleine Sjöstedt tycker att det som anförts är för kortfattat och skulle vilja läsa mer på ett dygn.

Sten Nordin undviker notoriskt att tala om den första punkten i ansökan när det gäller den här beslutet som han sedan har tagit i kammarrätten och begärt inhibition av beslutet, det vill säga att man alltså inte skulle genomföra beslutet. Men detta pratar han inte om. Han pratar om punkt 2 som egentligen är ett teknikaliskt beslut. I och för sig är det tråkigt att det har gått oss emot, men det ska naturligtvis respekteras.

I själva verket handlar detta om en helt annan fråga än om trängselavgifternas faktiska genomförande, men som vanligt tar oppositionen möjligheten att hela tiden kräva ursäkt, kräva att vi ska ta tillbaka, tar möjligheten att säga att det är odemokratiskt och prata en massa annat strunt. Vi har gått till val på frågan om att genomföra trängselavgifterna. Det har kompromissats gemensamt i den majoritet som har makten, på samma sätt som det kompromissats i era majoriteter om mängder

av olika beslut. Jag tycker att det är obehagligt att föra den här debatten som ni så ofta har i de här frågorna.

Väljarna har möjlighet att fatta beslut om en annan majoriteten vid nästa val, och jag är övertygad om att vi kommer att sitta kvar.

Anförande nr 43

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte vilket av mina två tidigare inlägg riktade till Annika Billström som Christer Öhgren inte hörde. Jag sade väldigt tydligt båda gångerna att det här beslutet är upphävt därför att det stred mot kommunallagen. Jag konstaterade också att det får andra följdverkningar för ett annat regelsystem som det är bra om vi också respekterar i den här salen – det var vad jag sade.

Rättelser bygger ju på att någon har gjort fel. Det är liksom själva definitionen på att det behövs rättelse – någon har gjort fel.

Ert sätt att bereda ärenden, eller snarare att inte bereda ärenden, tvingade fullmäktige i fjol att sammanträda dagen före julafton. Nu blir det möte i juli månad. Om ni klarade att ta fram lagliga, korrekt beredda och kompletta ärenden skulle vi inte behöva hålla på med dessa extra sammanträden.

Anförande nr 44

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Du lägger ut mängder med olika dimridåer när du pratar om eventuella beslut som skulle kunna komma att fattas. Det finns ingenting som säger att det är på det viset. Du försöker sprida en osäkerhet som man inte behöver sprida om man inte så in i norden vill undvika just trängselavgifter – men se, det var inte det som detta handlade om. Det handlar om kammarrättens dom i denna teknikaliska fråga, Rolf Könberg. Håll dig till den, du!

Anförande nr 45

E w a S a m u e l s s o n (kd): Nej, Christer Öhgren, det handlar om den demokratiska processen och hur ett ärende forceras fram trots att det saknas underlag för de beslut som ska fattas.

Här sitter vi i dag igen med ett ärende där det saknas underlag. Vägverket ska ta över upphandlingen, sägs det – men Vägverket har ett förslag till hur övertagandet ska vara ordnat, Annika har två förslag till vad hon kan tänka sig, även om hon förordar ett av dem och så vidare. Och regeringen vill inte sluta avtal innan beslut har fattats av höstrikdagen. Vad är det vi fattar beslut om? Varför får inte försöket rulla över valdagen 2006?

Anförande nr 46

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Ewa Samuelsson, det är ju faktiskt så att det här ärendet som ni pratar om, det vill säga trängselavgifterna, har beretts och stötts och

blötts under hela mandatperioden. Det kan inte ha gått dig förbi även om det var svårt att läsa sex sidor på ett dygn.

Det här ärendet handlar om en teknisk fråga för att kunna uppfylla det som vi har bestämt, nämligen att genomföra trängselavgiftsförsöket, att kunna leverera det som vi har fattat beslut om.

Jag tycker att det faktiskt handlar om att vara väldigt konsekvent, men det ni gjorde var att fatta mängder beslut och fatta på ett annat ställe. Det tycker jag däremot var väldigt dumt gjort.

Anförande nr 47

Borgarrådet N o r d i n (m): En av de mest centrala förberedelser som majoriteten fattade beslut om att göra när det gäller biltullarna var ju att starta upphandlingen. Att försöka förringa detta faktum till att bli någon liten teknikalitet som har gått överstyr är väl ändå att inte riktigt ta ansvar för situationen, Christer Öhgren!

Det är också märkligt att majoritetsföreträdarna här i kväll är så dåliga på att tala om och besvara frågor från oppositionen och hela tiden säga att oppositionen inte ska gnälla. Vi ska inte ha några åsikter, vi ska titta tysta och snälla och låta majoriteten styra, verkar ni tycka.

Men det är inte vår demokratiska uppgift, Christer Öhgren. Du kanske kan berätta om det är så att Vägverket ska fullfölja upphandlingen. Eller har ni redan bestämt vilket företag som ska leverera den tekniska utrustningen? Känner i så fall det företaget redan till den saken? Du kanske kan besvara den frågan eftersom ingen annan har gjort det hittills.

Anförande nr 48

Ch r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jag tycker inte att det är så att man ska prata på det sätt som du gör. Det ni gör i oppositionen är ju att lägga ut dimridåer om de faktiska förhållandena. Ni blandar ihop lagar, ni pratar om kort tid att läsa in ärendet – men sex sidor är inte speciellt mycket att läsa in på ett dygn. Det har nog hänt att jag har läst mer än sex sidor, faktiskt.

Anförande nr 49

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Christer Öhgren har ju en märklig syn på oppositionens roll i en demokrati. Du säger att vi lägger ut dimridåer, och du säger i ditt anförande att vi vänder på alla era argument. Men, Christer Öhgren, vilken är oppositionens uppgift? Är den inte just att granska och studera alla era förslag och komma med invändningar och ställa frågor och kanske till och med få svar, Christer Öhgren? Men vi får inte det av dig.

Jag kan gärna hålla med dig om att du gick till val på frågan att införa biltullar, men dina kompisar i det stora partiet på er sida av salen, sade en sak före valet och en annan sak efter valet. Det är det, Christer Öhgren, som är det odemokratiska i hela det här ärendet.

Inte du heller kan rimligen tycka att det är demokratiskt – eller gör du det? Det vore intressant att veta.

Anförande nr 50

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Det goda kan man ändå säga om Socialdemokraterna att de inte säger allt som Folkpartiet gör hela tiden.

Det jag reagerar emot, det vill jag ändå säga, i oppositionens sätt att hantera den här frågan är att ni använder er av tekniska finter, ni lägger ut dimridåer, ni säger halvsanningar – ibland till och med osanningar, för att vara väldigt ärligt.

Jag tycker att ni, i stället för att göra så eftersom det faktiskt skapar politikerförakt, skulle passa på att kritiskt granska att vända på argumenten utifrån verkligheten. Då skulle vi få till stånd en väldigt konstruktiv debatt, och säkert också fler aktiva medborgare i debatten. Det skadar aldrig att föra sådana debatter. Men den här debatten ligger lite utanför saken, förstår du.

Anförande nr 51

L o t t a E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! En bärande tanke i den här biltullshaveriet var ju att kollektivtrafiken skulle bli så otroligt mycket bättre. Jag kommer ihåg hur hånad jag blev för några månader sedan då jag talade om att trängselavgifterna över huvud taget inte nämndes i SL:s strategidokument för de kommande fem åren, och framför allt inte att de skulle ha någon som helst effekt för SL:s planering.

Majoriteten sade att det skulle bli så att så, att det fanns visst en strategi inom SL för biltullarnas införande. Nu vet vi vad den strategin går ut på. I går blev det klart att Busslink sparkar hundra busschaufförer i höst. Det är en del av strategin för att göra kollektivtrafiken bättre i den här staden när alla de som inte har råd att betala biltullarna tvingas in i kollektivtrafiksystemet. Sparka busschaufförerna så att vi kan minska turtätheten, det är så vi gör kollektivtrafiken bättre, är parollen.

Detta visar åter en gång att detta är ett haveri, att man lurar medborgarna. Några av dem som kommer att drabbas hårdast av detta är de som inte kommer att ha råd att betala biltullarna, som tvingas in i kollektivtrafiken som vi redan i dag står som packade sillar i, vi som faktiskt redan åker kollektivt.

Vi kommer att få en sämre kollektivtrafik och det kommer att vara de som har minst möjligheter att betala för alternativen som drabbas.

Jag vill veta på vilket sätt kollektivtrafiken blir bättre. På vilket sätt blir busstrafiken i Stockholms innerstad bättre av att SL nu bestämmer sig för att minska turtätheten och sparka hundra busschaufförer?

Anförande nr 52

D a g L a r s s o n (s): Jag kan inte låta bli att replikera. Busslink och SL är inte riktigt samma sak. Busslink är en entreprenör som arbetar åt SL.

Jag var i kontakt med SL så sent som i morse. SL är väl förberett för att kunna hantera trängselavgiftsförsöket. Det kommer att bli 200 nya bussar, 12 nya busslinjer.

Man kan tycka vad man vill om trängselavgifterna, att de är bra eller dåliga, men en sak framstår som mycket tydlig: det kommer att bli mycket mer kollektivtrafik av det här försöket. Försök inte blanda bort korten.

Anförande nr 53

L o t t a E d h o l m (fp): De nya bussarna ska i så fall tydligen köras av några slags spökfigurer eftersom Busslink gör sig av med de levande busschaufförerna.

Skälet till att Busslink säger upp folk är att SL har bestämt sig för att försämra turtätheten i Stockholms innerstad. Det är enkelt och lätt att räkna ut att man då tvingas göra sig av med busschaufförer. Inte kommer kollektivtrafiken att bli bättre, inte.

Anförande nr 54

Å s a R o m s o n (mp): Lotta Edholm framför teorin att införandet av trängselavgifterna leder till att kollektivtrafiken naturligtvis kommer att ha mycket sämre möjligheter att få finansiering, vilket är märkligt med tanke på att alla beslut som har fattats i såväl riksdag och regering som av fullmäktige och som har syftat till att intäkterna av det här systemet ska gå till just kollektivtrafiken.

Lotta Edholm menar också att det kommer att bli alldeles överfullt med människor på kollektivtrafiken. Lotta Edholm, jag vet ju att du och dina partikamrater noga analyserat resultaten i London, och ni diskuterar ofta konsekvenserna för näringslivet av trängselavgifter. Jag vet att ni är väl insatta i frågan. När ni studerar kollektivtrafiken, som i London inbegriper betydligt fler människor än i Stockholm, då ser ni också att det i inte blev trängre i tunnelbanan därför att tunnelbanan i London, precis som i Stockholm, redan hade en så otroligt stor andel av den totala resenärgruppen i rusningstrafik. Dessutom fick busstrafiken en enorm ökning av antalet resande därför att bussarna började kunna röra på sig. I London kunde man alltså använda färre bussar och de nyinsatta gick tätare och man fick en stor framgång med busstrafiken.

Hur analyserar du Londontrafikens kollektivtrafiksatsningar? Har de verkligen blivit sämre?

Anförande nr 55

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Detta var väldigt intressant. Pengarna ska alltså inte alls gå tillbaka till kollektivtrafiken, för de behövs tydligen inte där. Det behövs varken riktiga bussar eller riktiga busschaufförer. Allt löser sig av sig självt och pengarna behöver inte alls gå tillbaka till regionen.

Då kommer väl pengarna att gå till Norrlands inland i stället eller något sådant. Pengarna behövs i alla fall inte i kollektivtrafiken.

Anförande nr 56

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med en kommentar till det som Lotta Edholm sade. Det finns faktiskt andra entreprenörer än Busslink. Det är väl så att om man ser var Busslink kör så ser man att det inte är i Stockholms innerstad precis som de ha sina entreprenadavtal – det är i ytterområdena och länet.

Ordförande, om man har lyssnat till den här debatten i snart en och en halv timme, vilket jag har gjort, så kan man konstatera att det som oppositionen egentligen vill och det som också många har sagt är att vi ska dra tillbaka förslaget, lägga ned projektet och ta tillbaka hela ärendet – det är egentligen det oppositionens företrädare i debatten säger i sina inlägg.

Om vi inte gör det, om vi fortsätter att driva projektet – och det har väldigt tydligt framgått att vi tänker göra det – konstaterar jag att oppositionen vill återremittera ärendet och genomföra nya förhandlingar med Vägverket. Det är det som oppositionen föreslår i återremissyrkandet, det ska föras nya förhandlingar med Vägverket.

I ärendet föreslår vi att stadsdirektören ska fortsätta arbetet och träffa avtal med Vägverket. Därför kan man ställa sig frågan vilken skillnaden är mellan en återremiss och det som vi pratar om här.

Det som ändå är intressant i det här är den rättelse som vi faktiskt gör utifrån kammarrättens dom.

I kammarrättsdomen finns heller inget verkställighetsförbud. Det är ingen som har berört den frågan, men det är faktiskt sanning. Det finns inget verkställighetsförbud, det brukar man i så fall meddela i en dom samtidig som man säger att någon har gjort fel.

Vi hade inte rätt enligt kommunallagen att upphandla eftersom lagstiftningen för detta saknades, men det finns inget verkställighetsförbud. Det innebär ju också att upphandlingen i sig inte upphävs i och med kammarrättens dom. Verkställigheten av upphandlingen har alltså inte ett dugg med LOU, lagen om offentlig upphandling, att göra. Det finns också, vilket jag tycker är intressant att veta, inget rättsfall som faktiskt stöder den ena eller den andra sidan.

Vi har också hört att det här är väldigt otydligt. Det sägs att Vägverket vill något annat än vad staden vill. Ni har två andra förslag än vad Vägverket vill. Ja, Vägverket vill något annat, de förordar i sitt förslag att fullmäktige inte ska göra någon rättelse. Det tycker inte vi, vi tycker faktiskt att fullmäktige ska vidta rättelse. Det är därför ärendet är uppe på bordet i fullmäktige i dag. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 57

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag kan förstå att Margareta Olofsson är den enda vänsterpartisten som hittills har begärt ordet i den här debatten, för jag tror att ni skäms ganska mycket.

Jag såg Margareta Olofsson stå och jubla i TV och säga att kollektivtrafiken skulle bli fantastiskt mycket bättre. Nu ser vi resultatet. En av de entreprenörer som SL använder sig av gör sig av med busschaufförer för att SL ska minska turtätheten i Stockholm.

Det är ju det som är resultatet av er politik. Ni styr här i Stadshuset, ni styr i landstinget, och det finns uppenbarligen ingen som helst koppling, ingen strategi för hur man ska ta emot alla de resenärer som kommer till kollektivtrafiken på grund av att de är bortträngda från vägarna.

Anförande nr 58

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Tvåhundra nya bussar innebär väl att en eller annan plats tillkommer, framför allt som det förhoppningsvis kommer att bli lättare för bussarna att komma fram i trafiken och därmed också komma i tid. Det ger större turtäthet på det viset att man inte behöver stå och vänta. Men tvåhundra bussar ger faktiskt en eller annan sittplats och ståplats ytterligare.

Anförande nr 59

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag har inte domen framför mig för ögonblicket, men jag vill minnas att kammarrätten skrev att man upphävde grundbeslutet. Om grundbeslutet är upphävt så är det klart att upphandlingen då också måste vara oriktig. Om det inte är så då handlar vår kommunallag bara om att den som tricksar mest vinner, och så vill inte jag tro att det är, Margareta Olofsson.

Eftersom ingen annan från majoriteten vill svara på min fråga så ställer jag den till dig: Har ni redan bestämt vem som ska vinna den här upphandlingen, vilket stod i tidningen? Eller är det Vägverket som ska avgöra den saken? Har ni redan talat med det företag som ni har täkt ska vinna upphandlingen?

Ingen har svarat på mina frågor. Jag vill bara ha ett enkelt svar, jag vill att ni redovisar hur det ligger till med den saken, för det har ju rätt stor betydelse för hur Vägverket ska hantera saken. Frågan är om ni tänker lämna över frågan till Vägverket fastän upphandlingen i praktiken är slutförd.

Detta måste ni ändå redovisa. Jag ställer bara frågor. Jag påstår inte att det är på det ena eller andra viset. Jag har ställt frågan tre fyra gånger, men ingen svarar. Det tycker jag är mycket märkligt.

Vägverket vill att ni ska fullfölja det hela. Jag delar inte verkets syn. Det enda raka är att man tvingas lägga en olaglig upphandling i byrålådan och be skattebetalarna om ursäkt för de pengar som detta har kostat, och så få väl Vägverket börja om från början.

Anförande nr 60

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Sten Nordin, vi kan säkert prata fram och tillbaka, men faktum kvarstår. Vi gör en rättelse enligt kammarrättens dom. Vi hade inte rätt att göra denna upphandling på grund av att lagstiftningen saknades. Samtidigt

utfärdade kammarrätten inget verkställighetsförbud, och det innebär faktiskt att upphandlingen i sig inte upphävs i och med kammarrättens dom. Det tror jag att även du förstår om du tänker till.

Det finns heller inget rättsfall som stöder vare sig det ena eller det andra. Det är en ganska unik situation, det är något nytt som händer i svensk politik och i svensk historia, det vill säga att man inför trängselavgifter som staten fattar beslut om, vilket har skett nu, för den här försöks verksamheten med en bilaga över Stockholms stad. Det kanske inte är så konstigt då att det är lite krångligt. Men det finns ingenting som stöder vare sig det ena eller det andra. Det tycker jag att även du måste förstå.

Anförande nr 61

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! I dag har vi ett extra fullmäktigemöte för att ni i majoriteten har brutit mot lagen. Det spelar ingen roll vad Margareta Olofsson säger. Nu räcker det inte längre med att bryta mot vallöften, för hungern efter makt gör att ni nu är beredda att vrida och vända på rättvisan så att det ska passa just era syften.

Men det där är något som vi ogillar när det gäller vanliga enskilda medborgare, alltså att de använder de här knepen. Det kan handla om lite småfiffel för att slippa att betala skatt, och då kan det gälla att utnyttja kryphål för att slippa vara solidariska samhällsmedborgare – detta är något som vi alla ogillar. Men vad gör ni nu? Ni agerar på exakt samma sätt, för ändamålet helgar medlen. Ni jobbar hårt för att öka människors politikerförakt. Jag måste säga att ni är jätteduktiga.

Ni, precis som vi, är bekymrade när valdeltagandet är lågt, men hur kan ni tro att många av de socialdemokratiska väljarna ska tycka att det är meningsfullt att rösta när de inte vet vad de röstar på. Vänsterpartiet och Miljöpartiet har åtminstone varit ärliga mot sina väljare, men jag trodde ändå aldrig att ni skulle vara beredda till den här sortens agerande för att infria löftet.

Under hela den valrörelse som avslutades för ett par veckor sedan, kunde man ständigt höra Socialdemokraternas toppnamn, Inger Segelström, tala om ordning och reda. Det ska var ordning och reda på arbetsmarknaden, det var hennes mantra som man hörde så snart man slog på radion eller TV:n. Men ordning och reda för er ska det tydligen enbart vara på arbetsmarknaden.

För oss här och nu är det allra viktigaste att det blir ordning och reda i Stadshuset!

I morse när jag gick för att hämta tidningen i brevlådan då låg ärendet där. Jag hade inte tolv timmar på mig för att läsa in det. Jag kan läsa fort, jag kan läsa mer än sex sidor på åtta timmar, men jag vill tänka lite också, och jag vill kanske undersöka lite. Det är det man också behöver tid till.

Jag vet inte vem som hade lagt pappret i min brevlåda, kanske var det tomten. Min förvåning blev faktiskt ganska stor när jag förstod att de som tillhör majoriteten fick en signal, en påringning som talade om att ärendet skulle komma. Det gällde inte oss. Det kan inte vara rimligt att vi med det här beslutsunderlaget och detta magra

material ska fatta så här omfattande beslut. Det är inte ordning och reda som er kompis Inger gillar. Bifall till återremissyrkandet!

Anförande nr 62

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ska gärna ge dig en resumé över de fyra år då ni styrde. Jag kan tala om för dig hur många gånger ni struntade i att ringa när ni lade ärenden i brevlådan. Jag tyckte att det är lågvattenmärke att föra debatten på den nivån.

Och så vill jag säga något om talet om påståendet att ändamålet helgar medlen, att vi gör vad som helst för att få igenom vårt ärende. Det vi gör, som ni inte verkar förstå, är en rättelse utifrån kammarrättens dom. Jag tycker att det är viktigt att poängtera det. Vi gör en rättelse utifrån kammarrättens dom, det är det enda rätta och riktiga som vi kan göra när vi har fått bakläxa på det vi har gjort.

Anförande nr 63

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det finns en sak som jag inte kan förstå. Ni tycker att ni har ett så väldigt bra ärende, ett så väldigt bra *case*. Varför har ni då så bråttom? Är det inte bättre att göra rätt från början i stället för att hålla på och göra fel. Det lönar sig mycket bättre att göra rätt från början, medborgarna skulle uppskatta det mycket mer. Ert parti är ett av de partier som gick till val på att införa trängselavgifter och ni skulle väl vilja göra det på rätt sätt och inte bli anklagade i den här debatten?

Anförande nr 64

Å s a R o m s o n (mp): Att vi vill göra saker och ting på rätt sätt, kan vi säkert alla skriva under på, både majoritet och opposition. Problemet är att vi har lite olika tolkning av vad som är rätt sätt och vad som är att manipulera med lagen och inte. Å ena sidan menar du från oppositionen att vi skulle manipulera med lagen när vi faktiskt följer lagen, det vill säga att vi följer de beslut som är fattade dels av domstolar, dels de beslut som är fattade av majoriteten i fullmäktige, alltså beslutet om att genomföra ett beslut om att införa försök med trängselavgifter.

Det handlar om att genomföra beslut på rätt sätt, säger du, men du vill samtidigt använda kammarrättens dom som ett slagträ i en politisk debatt. Jag menar att du därmed gör det här till en politisk dom. Du gör kammarrättens beslut till något politiskt, vilket det inte är. Det är en juridisk dom där staden följer det juridiska spelet.

Menar du att vi ska följa dina politiska undertoner? Då skulle vi göra fel. Då har vi faktiskt ingen demokrati ens i den här salen.

Anförande nr 65

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du kan ändå inte förneka att vi har samlats här i dag som en följd av att ni i majoriteten har brutit mot lagen. Och du hävdar väl inte att kammarrätten avkunnar politiska domar? Det hoppas jag verkligen att du inte gör.

Anförande nr 66

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, ledamöter och eventuella åhörare! Jag blir väldigt förvånad och bekymrad över ett antal ärenden som dyker upp här i fullmäktige. När jag gick hit i dag tänkte jag: jag har ju inte semester ännu, så det är väl okej att gå till Stadshuset, och vi ska nog hinna bli klara innan fotbollsmatchen börjar och så vidare. Det går nog bra.

Döm om min förvåning när jag hör från den sida i salen som ska företräda den politiska majoriteten att länsrätt och kammarrätt är sådana instanser som inte hör till demokratin! Då undrar jag om ni över huvud taget vet vad det hela handlar om. Länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt är ju till för att hålla efter folk så att sådana som vi inte fattar beslut som står i strid med kommunallagen. Det gjorde uppenbarligen ert beslut nyligen, eftersom kommunen inte hade rätt att inleda den här upphandlingen. Därför kan man väl aldrig någonsin säga att det här har varit en odemokratisk process.

En medborgare i Stockholms stad har besvärat sig till länsrätt och kammarrätt och dessutom fått rätt i kammarrätten på den här punkten. Det är en del av demokratin. Jag tycker att det är makalöst fräckt av Åsa Romson att säga att detta är något som vi använder som någon sorts politiskt spel eller liknande. Det är en mycket allvarlig anklagelse.

Dessutom är det ännu mer allvarligt att borgarråden uttalar sig på ungefär samma sätt.

Jag ska ännu en gång ta upp det förhållandet att trängselskatterna har tagits till intäkt även för att miljön måste bli bättre i Stockholms stad. Trafikmiljön med köer är inte rolig, men ni talar alltid om att luften är dålig och att den behöver förbättras. Jag vill påminna om att det för en vecka sedan kom en alldeles utmärkt rapport om Stockholms luftkvalitet till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Den visar att luften i Stockholms stad är väldigt bra. Problemet med luften sades några dagar senare bestå av de avgaser som släpps ut av de bilar som ännu inte har katalytisk avgasrening – därifrån kommer 90 procent av kväveoxidutsläppen i trafiken. Så är det med den saken. Inte ens för miljöns skull behövs trängselskatten, eller biltullarna som vi föredrar att kalla dem.

Trots att jag inte vill vara här den 1 juli yrkar jag bifall till återremissen!

Anförande nr 67

Å s a R o m s o n (mp): Björn Ljung, jag hoppas att du är den enda i den här salen som missuppfattade mitt första inlägg och tolkade mig på så sätt att jag tycker att det är själva agerandet att utnyttja kommunallagens rättighet till kommunalbesvär som är fel. Oavsett om vi sitter i den här salen eller om vi tillhör den stora allmänheten så ha vi som kommunmedlemmar rätten att överklaga fullmäktiges beslut, och den rätten respekterar vi, och jag tycker att det är helt riktigt att människor ska ha den rätten.

Det som jag vände mig emot var naturligtvis ditt och dina partikamraters yrkande i kväll, nämligen yrkandet om återremiss av ärendet. I det första inlägget från

oppositionens företrädare krävdes att vi ska slopa hela projektet, det vill säga vi ska upphäva hela vårt beslut från den 2 juni, att vi i majoriteten ska ändra oss och inte genomföra något försök med trängselavgifter. Det menar du är det riktiga beslutet att fatta till följd av den här domen. Jag menar att det är att använda domen på ett politiskt sätt. Om inte du förstår det så får jag förklara det för åhörarna på ett bättre sätt.

Anförande nr 68

B j ö r n L j u n g (fp): Åsa Romson och alla ni andra! Om ni inte anser att det är korrekt av oss att använda oss av den demokratiska rättigheten att låta överpröva ett beslut som tydligen var felaktigt enligt kommunallagen och visa att ni gjort bort er, då tycker jag att ni har missuppfattat vad demokrati egentligen är.

Anförande nr 69

R e b w a r H a s s a n (mp): Herr ordförande, ledamöter! Jag är glad över att det här försöket kommer att ske eftersom Miljöpartiet har drivit frågan och majoriteten också vill följa den linjen. Det här försöket grundas på Miljöpartiets ideologi som handlar om solidaritetsprincipen; det sker i solidaritet med nästa generation, i solidaritet med växterna och det ekologiska systemet och i solidaritet med fattiga länder. Det här försöket handlar också om att vi visar hela världen att det går att ändra trafiksystemet.

I dag borde vi diskutera miljöetiken i stället för att föra den diskussion som pågår nu. Jag vill ställa en fråga till Jan Björklund. Folkpartiet talar om folkomröstning. Jag har nämligen läst – jag var inte i Sverige då – att 1980 drev Folkpartiet och Socialdemokraterna linje 2 i kärnkraftsomröstningen, den som innebar att kärnkraften skulle avvecklas inom trettio år, alltså 2010. Men nu talar Jan Björklund i TV om att bygga ut kärnkraften med ytterligare reaktorer i Sverige. Varför respekterar ni inte resultatet av folkomröstningen, Jan Björklund?

Om stockholmare efter försöket röstar för trängselskatten i en folkomröstning kommer Jan Björklund då att respektera folkomröstningsresultatet eller inte?

Anförande nr 70

J a n B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag tror att det var 42 år efter ATP-omröstningen som en enig riksdag frångick resultatet av den omröstningen. Det har gått 25 år sedan kärnkraftsomröstningen och mycket har hänt – tillräckligt mycket för att frånga resultatet av den omröstningen.

Skillnaden är att Rebwar Hassan vill frånga en folkomröstning som hölls förra söndagen i Värmdö. Det är en viss skillnad.

Anförande nr 71

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Majoritetens hantering av detta ärende är verkligen unikt dålig. Genomförandet av trängselavgifterna illustrerar på ett mycket cyniskt sätt framför allt det socialdemokratiska

partiets fullständiga och allt annat överskuggande hunger efter makten i denna fullmäktige församling.

Socialdemokraternas svek i trängselavgiftsfrågan och detta fullständigt vrickade sjösättande av den politiska principen att låta medborgarna säga sitt i en folkomröstning först efter att avgifterna redan har införts kommer att straffa sig, förr eller senare. Hellre förr än senare.

Så till frågan om folkomröstning. Det här är ett av de ärenden som vi har avhandlat i denna församling som sannolikt haft störst påverkan på våra grannkommuner någonsin. Sannolikt aldrig tidigare har åsikter och påpekanden från våra, efter detta troligen före detta, goda grannkommuner behandlats så nonchalant av en sittande politisk majoritet.

Ska detta vara Stockholms ledande roll – landets största och starkaste kommun reduceras till rollen som en stöddig, självgod buse där den politiska ledningen först sviker sina egna invånare och sedan kör över sina grannar?

Slutligen. Christer Öhgren och andra stugsittande snabbbläsare, när kvällens ärende nådde mitt hem var jag på väg till jobbet. I dag kom jag direkt från jobbet och hit. Nu har jag läst ärendet och jag kan konstatera att det är kort, och jag tycker att det är dumt. Dessutom kan det på något obegripligt sätt inkludera kostnader i miljardklassen för Stockholm. Detta ärende, ordförande och fullmäktigeledamöter, är inte beslutsvärdigt! Jag yrkar bifall till återremissyrkandet!

Anförande nr 72

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Ordförande! Det är lite otacksamt att få ordet ganska så sent, speciellt när det svenska landslaget alldeles strax ska spela match i fotbolls-EM och intresset kanske är lite svalt för den här debatten.

Några sade till mig att oavsett vad jag säger så kommer det att få extra vikt, men jag tror att det är struntprat.

Det råder inte någon riktig inflation i mitt stående i talarstolen, men ibland blir jag lite upprörd och kan inte motstå frestelsen att ställa mig här. Anledningen till att jag blev lite upprörd var allt tal om demokrati, alla angrepp på den påstått bristande demokratin, om demokratiförakt, talet om att leka demokrati, strid mot demokratins principer och odemokratiska processer och så vidare.

Jag tycker att det är hyckleri. Vilka personer ska tala om demokrati? Inte samma personer som för inte så länge sedan förnekade tre folkvalda kommunfullmäktigeledamöter rätten att utöva sina demokratiska rättigheter. Så tänkte jag. Allt detta förstås och alla anklagelser baserade på rykten och tidningsskriverier fick mig till detta. Rykten förekommer hela tiden, inte minst i det senaste valet.

Demokrati är inte något gummiband som man tänjer som det passar. Demokrati handlar om principer. Det är dem som vi måste slå vakt om. I en demokrati har oppositionen en mycket viktig roll att uppfylla. Den ska granska majoriteten, den ska komma med nya idéer, den ska bidra med förslag, speciellt nu när problemen är

ganska så svåra och komplexa. Oppositionen ska leva upp till den rollen på ett ansvarsfullt sätt, för det förtjänar stockholmarna. Glöm inte att vi har en representativ demokrati.

Det gjordes många angrepp på finansborgarrådet om att den här saken kommer att förfölja henne. I historieböckerna kommer hon att hyllas, och det vet ni alla. Historieböckerna kommer att vara mycket hårda i sin dom över er konstiga demokratisyn.

Anförande nr 73

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Moissis, jag förstår inte riktigt vad du sade, men jag tyckte att du talade om alla påstådda angrepp på demokratin som vi i oppositionen gjort och gör. Då begriper jag ingenting, men jag är väl i så fall lite korkad.

Vi vänder och vrider inte på demokratin, från oppositionens sida, Moissis. Vi är demokratiska. Det är väl vi som är det i den här salen just nu.

Vi lyssnar på våra medborgare, vi bryr oss dessutom om vad de tycker. Vi för dem inte bakom ljuset genom att säga en sak före valet och en annan sak efteråt. Jag tror att det är väldigt viktigt att inte försöka manövrera väljarna på det sätt som andra kan göra ibland.

Det här är ett viktigt ärende, och som ansvarig i den här staden vill jag ha ett ordentligt beslutsunderlag. Jag har inte ett ordentligt beslutsunderlag. Jag tycker inte att det är rimligt att fatta beslut på detta torftiga underlag som ni har sett till att vi fick hem i brevlådan i natt.

Anförande nr 74

R o l f K ö n b e r g (m): ”Demokrati förutsätter aktiva och engagerade medborgare. Därför måste människor få reella möjligheter att påverka.” Så står det i majoritetens plattform, den majoritet som snart ska försöka driva igenom ett beslut som vi kommer att fatta om en dryg vecka.

Moissis, jag uppskattar att du åtminstone försöker föra den här demokratidebatten och inte talar om sabotage eftersom demokratiborgarrådet nyss strök sig från talarlistan. Men vilka människor är det som här har fått reella möjligheter att påverka? Vilken demokratisk legitimitet har de här besluten som bortåt en sjundedel av medborgarna röstade för år 2002?

Vilken demokratisk legitimitet har det att ingen verkar vilja svar på den viktigaste frågan just nu: Finns det eller finns det inte en utsedd vinnare i den här upphandlingen?

Vi bör inte gå härifrån förrän vi har fått svar på den frågan. Fotbollen får helt enkelt vänta.

Anförande nr 75

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Det är olämpligt att ta en demokratidebatt just nu men jag utmanar dig när du vill, var du vill – i Kista eller i Rinkeby – att ha en demokratidebatt, vi två. Du kan få 60 procent av lyssnarplatserna, 70 procent till och med – jag ska vara lite generös.

Anförande nr 76

E w a S a m u e l s s o n (kd): Demokrati förutsätter att man har möjlighet att ta del av beslutsunderlag som man ska ta ställning till. Man brukar alltid säga att det ska finnas en viss beredningsprocess. Det är detta vi ifrågasätter när det gäller det här ärendet, det har inte funnits någon sådan. Det lilla som ändå återfinns i det här beslutsunderlaget är att det framgår att man förflyttar makten från politiker till tjänstemän. Det är inte demokrati att låta tjänstemännen fatta de stora besluten – väljarna kan inte välja bort tjänstemännen. Det är vi politiker som ska fatta besluten.

Anförande nr 77

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Jag kan säga det som jag sade tidigare, nämligen att demokratibegreppet handlar om principer, det är inte något gummiband som man tänjer precis som det passar.

Jag berörde även frågan om hur ni har gjort tidigare. Det är det som jag pratade om.

Anförande nr 78

L o u i s e d u R i e t z - S v e n s o n (m): Ordförande, fullmäktige och Annika Billström! När du var en liten flicka, Annika, redan då sade min nu nittioåriga mamma, att hon till nöds kunde acceptera att Socialdemokraterna tog ifrån henne pengarna, men hon var mycket bekymrad över att Socialdemokraterna tog bort ansvar, moral, hederlighet och ärlighet från en hel generation. Det var din generation hon var bekymrad över – och hennes oro var uppenbarligen befogad!

Det här måste nämligen vara rekord i politisk ohederlighet och lurendrejeri. Den här upphandlingen blir väl inte ett dugg lagligare av att olagligheten överförs till Vägverket. Den är ju lika olaglig ändå. Den skulle aldrig ha påbörjats.

Vilka signaler är det som du och Socialdemokraterna sänder ut till medborgarna, till alla våra unga som växer upp i dag? Jo, den signalen att det inte är så noga med lagar och regler. Ändå är det ni som sitter på lagstiftningsmakten. I det läget får ni väl ändå lov att acceptera att lagar och regler gäller intill dess att de är ändrade!

Man kan inte kritisera andra för att de tricksar med lagstiftningsmakten om den högsta ledningen i Stockholms stad också försöker tricksa med lagstiftningen, därtill uppmanad av regeringschefen som ju vill ha till stånd allt detta.

Nej, du bidrar till den minskade respekten för lagar och regler. Dessutom undrar jag väldigt mycket: har ni utsett vem som ska få uppdraget och vet vederbörande i så fall om det?

Anförande nr 79

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Tänk, så det kan låta från den som är utan skuld och kan kasta första stenen! Jag tycker det var rätt så intressant att lyssna till dig.

Om det är så att vi skulle fullfölja upphandlingen själva, alltså enligt alternativ A, då är det så att det är beslutat att det är kommunstyrelsen som fattar tilldelningsbeslut. Om vi väljer alternativ C, det vill säga att följa kammarrättens dom och så snabbt det bara går via kommunstyrelsen, fullmäktigebeslut, minoritetsåterremittering och ett nytt fullmäktigebeslut överlåter upphandlingen och därmed låter Vägverket avsluta saken så är det Vägverket som fattar tilldelningsbeslut.

Alltså är fortfarande och återigen svaret på Sten Nordins och flera andras frågor glasklart. Det har inte fattats något tilldelningsbeslut, alltså är ingen vinnare utsedd. Tilldelningsbeslut innebär att man har valt den som har vunnit upphandlingen.

Ewa Samuelsson påstår att ärendet inte är berett. Det är helt fel. Det är klart att ärendet är berett i den meningen att juridiska avdelningen och stadsledningskontoret har berett frågan och också denna fråga i dag. De har läst domen, tagit del av domen, dragit konsekvenser och slutsatser av domen och tillställt kommunstyrelsen och kommunfullmäktige sina synpunkter. Självklart är ärendet berett.

Ni har dubbla argument som i sig inte hänger ihop. Å ena sidan är ni djupt upprörda över hastigheten med vilken besluten fattas, å andra sidan är ni så förbaskat upprörda över att vi tänker fullfölja upphandlingen. Det är ju inte fråga om att vi ska fullfölja upphandlingen.

Vi vill ingenting hellre än att under nästa vecka få till stånd ett detaljerat avtal med Vägverket så att de kan ta över upphandlingen och fullfölja det arbetet. Därmed får Vägverket fatta tilldelningsbeslutet. Därmed, kära fullmäktige, utses vinnare.

Anförande nr 80

L o u i s e d u R i e t z - S v e n s o n (m): Annika, du har för avsikt att fullfölja upphandlingen, säger du. Men upphandlingen är ju olaglig i sig, har kammarrätten sagt. Den blir inte ett dugg mera laglig av att Vägverket tar över olagligheten.

Anförande nr 81

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Kära fullmäktige! Om ni läser ärendet så ser ni att det alldeles klart står i min föredragandetext att jag rekommenderar att staden följer kammarrättens dom och inte avslutar upphandlingen själv utan överlåter detta till Vägverket. I upphandlingsunderlaget fanns en klausul om att upphandlingen kan komma att övertas av annan. Därför vill vi nu att Vägverket tar över detta.

Anförande nr 82

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det skulle vara intressant för oss i fullmäktige att få detta också innan ett beslut ska fattas.

Det som också är intressant i det här ärendet och i diskussionen om beredningen är att kommunstyrelsen föreslås bli bemyndigad att träffa kompletterande avtal. Detta rör sig om så stora belopp så jag anser att frågan i stället borde ligga kvar hos fullmäktige.

Anförande nr 83

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Fullmäktige fattade beslut den 2 juni 2003 om att låta kommunstyrelsen utifrån de förutsättningarna fatta beslut om tilldelningen. Det har vi inte rätt att göra nu.

Det vi gör formellt i dag är därför att se till att fullmäktige inte behöver fatta ytterligare beslut – jag vet inte om jag är en dålig pedagog, det är jag säkert, men jag hoppas att ni förstår detta. Det är just därför vi håller det här fullmäktigemötet, vi håller det för att bereda frågan och som det heter på juridiskt språk, göra självrättelse, det vill säga att vi återrapporterar till fullmäktige det beslut som vi felaktigt fattade den 2 juni och säger i dag att kammarrätten har fastställt att detta var fel. Därför återkommer vi till den här församlingen som fattade det beslutet och säger att det var fel. Det är en annan part, det är staten som ska ta både det verksamhetsmässiga och det ekonomiska ansvaret för det här försöket.

Anförande nr 84

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det här med självrättelse lät ju väldigt ödmjukt. Det är min ödmjukhet som gör min storhet så betagande, skulle finansborgarrådet kunna säga.

Det här är i själva verket den fullständiga motsatsen till en rättelse, det är ju att göra ont värre. Ni skriver: ”Genom att överlämna hela upphandlingen till Vägverket genomför vi en rättelse föranledd av Kammarrättens dom.” Detta är ingen rättelse. Detta är att göra ont värre och lämna över någonting som inte finns.

I brist på avtal och i brist på lagligt inledd upphandling kan man nu roa sig med att läsa 14 sidor om någonting som inte finns – varav tre sidor framlades på bordet här i dag. Sanningen är den att det inte finns någonting att överlämna, men staden vill ju ändå att Vägverket fullföljer upphandlingen, och då måste man fråga på vikt underlag och på vems ansvar detta sker?

Min poäng är ju att det fortfarande skulle gå att fatta korrekta beslut om man, som nämnden för offentlig upphandling förordade i DN, började om med en ny upphandling. Jag tror inte att det här är någon nyhet för er. Det framgår av ärendet att Vägverkets jurister har talat om det här för er. Men ni har inte lyssnat för det strider mot DHT, Den Heliga Tidsplanen.

En förhandlad upphandling, inklusive prekvalificering, skulle ta två till tre månader; det skulle inte innebära någon kränkning av Logica, CMG och övriga bortsorterade anbudsgivare. Det skulle inte grunda skadeståndskrav mot staden i mångmiljonsklassen. Det vet ni.

Ni går in i det här med öppna ögon, för ni skriver i ärendet om just detta på ett helt annat ställe. Det är angeläget att upphandlingen nu, så snart som möjligt, överförs till Vägverket för att staden ska kunna begränsa det ekonomiska risktagande som en påbörjad och än mer en avslutad upphandling utgör – på ren svenska risken för stämningar från Logica, CMG och andra leverantörer.

Ni skriver: ”Ansvaret gentemot anbudsgivarna i upphandlingen kommer dock att övertas av Vägverket redan när upphandlingen övergår till Vägverket.” Jag måste fråga: gäller detta enligt alla alternativen – a, b och c? Det blir ju helt olika konsekvenser och helt olika utfall av den delegation som ni vill tvinga igenom i dag. Exakt hur ska ni tvinga Vägverket att före den 2 juli – på en vecka – ta över de juridiska och ekonomiska riskerna som ett tilldelningsbeslut medför? Det finns – det vet vi alla – inget kommunstyrelsebeslut om tilldelning. Det är ju inte det som saken gäller.

Ändå, Annika Billström, frågar jag för sjunde gången: Finns det i praktiken en utsedd vinnare vilket er egen ansvarige tjänsteman har sagt i medierna. Om det inte gör det kan ni få chansen att dementera det och säga att han inte ska agera i pågående upphandlingar enligt LOU, om ni anser att detta är på det sättet. Det kan nämligen i sig grunda skadeståndskrav gentemot staden. Det står mycket pengar på spel.

Anförande nr 85

Å s a R o m s o n (mp): Kära Rolf Könberg, du som med större stringens än någon annan i den här salen under den här debatten haft äran att kunna skilja mellan den kommunalrättsliga delen och den upphandlingsrättsliga delen av det här ärendet! Varför förlitar du dig på Nämnden för offentlig upphandlings ”uttalanden” i DN?

Jag har satt mig in i det här ärendet mycket djupt av flera olika skäl den senaste veckorna och pratat med en mängd jurister om en mängd olika svårigheter i den här frågan. Jag tror säkert att du har samma möjligheter, om inte större än jag, att göra sådana efterforskningar om du var intresserad av att se komplikationerna, om du var intresserad av att se att kammarrättens dom beträffande vårt förra beslut i fullmäktige inte skulle kunna tolkas som att själva upphandlingen, upphandlingsrättsligt – eftersom det är upphandlingslagen som styr upphandlingen – är ogiltig.

Du står i talarstolen och säger att upphandlingen är olagligförklarad trots att kammarrättens dom rör kommunallagen. Det är väldigt mycket av dimridåer som du kommer med.

Anförande nr 86

R o l f K ö n b e r g (m): Åsa Romson, min poäng är ju att alla jurister som inte arbetar åt staden har samma åsikt. Juristerna på Nämnden för offentlig upphandling, på Handelskammaren, till och med på Vägverket som ni skriver själva; läs ärendet, som det hette för en stund sedan!

Jag förstår varför Vägverket inte vill ta i det här, det är därför att de vet att det är felaktigt, och alla jurister som inte har stadens uppdrag att trycka igenom det här

ärendet vet att det är felaktigt. Det vet i själva verket stadens jurister också, det är bara det att de inte får skriva det i den här texten. Så är det.

Anförande nr 87

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag vill bara vara tydlig mot Rolf Könberg och säga: det finns ingen vinnare utsedd varken inofficiellt eller officiellt. Det finns inte. Jag har inte ens läst det som du hänvisar till i tidningarna. Det finns inte. Vill du att jag upprepar mig en gång till? Det finns ingen vinnare utsedd.

Anförande nr 88

R o l f K ö n b e r g (m): Jag tackar för det senkomna men välkomna klargörandet och undrar varför det tog sju frågor att få det svaret?

Anförande nr 89

C h r i s t e r G . W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Ibland blir jag rätt så trött. Jag blir väldigt trött på att höra att det som före valet var den högsta visdomen inte längre är det. Om sådant på något sätt skulle legitimera att man ägnar sig åt hafsigt, slafsigt hantering, då tycker jag att det är väldigt allvarligt.

För det är ju inte så att detta bara handlar om huruvida den här frågan som vi diskuterar just nu, om ett beslut beträffande upphandlingen, var rätt eller fel. Det är ju en genomgående röd tråd.

Någon frågade tidigare hur det blir med kollektivtrafiken? Det är riktigt att om ni så småningom fattar något beslut, om ni så småningom får ett avtal som går i hamn så kommer SL, när det finns ett avtal och garantier, att beställa 208 bussar till en kostnad av 800 miljoner kronor. Men det finns ju ingen beställning av de här bussarna! Det tar tolv månader att få bussarna – om man inte ska göra på annat sätt, ett sätt som jag tror att ni avfärdade därför att det blev var känsligt – nämligen att hyra in turistbussar, men det tror jag inte att det är fråga om. Det ska vara riktiga, vanliga, bussar som normalt går i SL-trafik. Det tar tolv månader att få dem. I dagsläget finns ingen beställning gjord. Man väntar på det här avtalet.

Jag tycker att det vore intressant att veta varför landstingsstyrelsen, som hade ett extra sammanträde den 2 juni, helt plötsligt den 1 juni inte längre hade den punkten på listan som handlade om finansiering av nya bussar. Var det för att det avtalet inte var klart? Det är ännu inte klart, och några bussar är inte beställda. Det är fromma förhoppningar att detta går i hamn.

EM i fotboll pågår. Jag är övertygad om att den rödgröna röran som styr den här staden skulle kunna vinna ett EM i slafsigt, hafsigt och oseriös hantering.

Anförande nr 90

D a g L a r s s o n (s): Christer, du och jag kan föra den här debatten i landstingsfullmäktige, debatten om huruvida SL har förberett sig eller inte. Jag var i kontakt med företrädare för SL i förmiddags och hade en del diskussioner och

underhandskontakter. De är väl förberedda och har en organisation som är rustad att hantera den här frågan. Det kommer att bli mer kollektivtrafik i Stockholm om trängselavgiftsförsöket kommer till stånd. Så är det.

Det finns en del utmaningar och problem att hantera. Det kommer man att göra, men den debatten tycker jag att du och jag tar i det andra huset en bit bort.

Anförande nr 91

C h r i s t e r G . W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! SL har haft ett styrelsemöte i dag, och det är ännu inte något beslut fattat. Det tar tolv månader att få bussarna.

Jag förmodar att SL inte tänker fatta något beslut förrän det finns ett avtal och ekonomiska garantier. Ska det råda kaos i den här staden om ni får genomföra det här med hafs och slafs?

Anförande nr 92

U l l a H a m i l t o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det som vi ska fatta beslut om här i dag är följande: att bilagda avtal mellan Stockholms stad och Vägverket godkänns, att kommunstyrelsen bemyndigas att träffa kompletterande avtal efter vad som anges i detta utlåtande och att kommunstyrelsen bemyndigas att träffa avtal med regeringen om stadens medverkan i försöket med mera.

Jag fick det här ärendet på bordet i kväll. Jag har nämligen varken varit hemma eller på min arbetsplats. Jag har nu på plats efter förmåga läst igenom handlingarna och försökt att analysera konsekvenserna av det beslut som vi ska fatta här.

Jag kan inte förstå vilka konsekvenser detta får. Det beror bland annat på det som står i den här överenskommelsen. Jag tycker nämligen att vissa saker är väldigt viktiga. Om man nu ska tala om demokrati så är det väsentligt att vi som förtroendevalda kan förutse konsekvenserna av de beslut som vi fattar. Jag hävdar att vi inte har någon aning om vilka konsekvenser det här beslutet kommer att få. Det står så här i avtalet: Den slutliga omfattningen av stadens åtaganden i hithörande avseenden kommer att regleras sedan den av regeringen föreslagna – – – lagen om kommunal medverkan vid statlig trängselskatt har trätt i kraft.”

Det finns inga ekonomiska begränsningar, det finns över huvud taget inget ramverk kring detta. Vi kommer inte att få tillbaka denna fråga till fullmäktige utan vi ska låta en tjänsteman fatta beslut om detta. Ni begär att fullmäktige ska ge stadsdirektören carte blanche på det här området utan några som helst begränsningar! Det kan inte jag acceptera. Vi kan inte bedöma vilka konsekvenser detta får.

Jag vill höra om det är någon i majoriteten som skulle acceptera att köpa ett hus med ett sådant villkor i avtalstexten, en text som innebär att den slutliga omfattningen av ditt/köparens åtaganden i hithörande avseenden kommer att regleras i efterhand. Allt är ju helt öppet. Det är självklart att detta ärende ska återremitteras!

Anförande nr 93

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ulla Hamilton, jag ska upprepa en gång till att vi för det första följer kammarrättens dom. Den som ansvarar för upphandlingen är staten, och Vägverket ansvarar för driften och uppbörden av systemet. Konsekvenserna av det här beslutet är att staden slipper den ekonomiska risken av upphandlingen, staden slipper ligga ute med pengarna för portaler, system, teknik och allt det andra. Vi slipper en ekonomisk risk. Staten tar ansvar för hela systemet.

För det andra innebär detta att det slås fast en gång till i ett extra regeringsbeslut att staden får alla omkostnader betalda och dessutom att intäkterna går tillbaka till regionen.

Det här var sjätte, åttonde eller tionde gången jag repeterade detta, men jag hoppas fullmäktige förstår att vi slipper en ekonomisk rik genom att det inte är vi som är upphandlande myndighet, för det slog kammarrätten fast att vi inte hade kompetens att vara.

Anförande nr 94

U l l a H a m i l t o n (m): "Den slutliga omfattningen av stadens åtaganden" ska regleras senare, står det i det här avtalet. Det står också i det tilläggsuppdrag som Lars-Eric Ericsson har fått om att man till hösten ska genomföra förhandlingar med Stockholms kommun och Stockholms läns landsting om det närmare innehållet i avtalet mellan staten och kommunen respektive landstinget om ersättning från staten för kostnader som kommunen och landstinget har för försöket med trängselavgifter i Stockholm. Detta är alltså diskutabelt. Det är en förhandlingsfråga! Vi ska fatta beslut om ett avtal som är helt öppet.

Anförande nr 95

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Per Bolund tog upp en sak tidigare som är intressant att berörda.

Vi har hela tiden gått till val på att säga att det behövs en förbättring av vägsystemet, förbättring av kollektivtrafiken och om detta inte leder till önskat resultat behöver vi införa trängselavgifter. När vi nu vågade säga trängselavgifter i valet så kan det tänkas att åtminstone ett par av dem som hade tänkt rösta på oss valde Socialdemokraterna som var så oerhört tydliga i sin argumentation: det ska inte bli några trängselavgifter.

Vi tycker fortfarande att det är lättare att få acceptans för ett sådant system om man verkligen gör trovärdiga insatser på övriga områden. När det gäller kollektivtrafiken har vi nu hört om indragningarna. Man behöver inte vara särskilt misstänksam för att fundera över frågeställningen: görs indragningen nu på de här långa turerna, just på de linjer som har resenärer som skulle behöva ta bussen för att slippa infartstullarna för att landstinget ska få råd att satsa på kollektivtrafiken nästa år? Det är ju ganska märkligt att den indragningen kommer just nu.

Det blir lätt övertoner i sådana här debatter. Alla majoriteter får fatta vilka beslut som de vill och sedan är det väljarna som avgör vilken majoritet som kommer i

finnas i staden. Men som fullmäktige ledamot vill jag veta vilket alternativ för överförande av upphandlingen som är lagligt. Nog borde väl Vägverkets och stadens jurister på en vecka kunna komma överens om en formulering som vi kan ta ställning till nästa vecka. Så här står det: "Parterna är överens om att verket ska ges möjlighet på sätt som parterna senare bestämmer att få tillgång till den upphandling som staden har inlett avseende nämnd utrustning." Kan inte vi i nästa vecka få veta vilket avtal som gäller och vilket är lagligt. Det kan väl inte vara fel att som fullmäktigeledamot få veta det?

Anförande nr 96

P e r B o l u n d (mp): Hardy Hedman frågar hur många kristdemokrater som gick över till Socialdemokraterna för att ni nämnde trängselavgifter. För mig som också agerade för trängselavgifter är det intressanta hur många av era väljare som borde rösta på Miljöpartiet eftersom det är vi som verkligen visar oss också vara förespråkare för trängselavgifter medan ni svänger och vänder kappan efter vinden. Så fort det blir allvar backar ni och driver inte frågan om trängselavgifterna. Man kan hoppas på en stor överströmning av väljare från Kristdemokraterna till några som verkligen vill genomföra sin politik.

Anförande nr 97

H a r d y H e d m a n (kd): Det kan bero på att vi har ett betydligt vidare socialt program som gör att människor inte röstar på Miljöpartiet.

Anförande nr 98

D a g L a r s s o n (s): Det är ingen nyhet att Stockholms läns landsting har väldigt dålig ekonomi. Självfallet måste ansvariga för både sjukvård och kollektivtrafik hålla i penningpåsen och inte sätta sprätt på en massa pengar. Det är därför som man gör besparingar, rationaliseringar, omprioriteringar. För den situationen bär Hardy Hedman och Kristdemokraterna ett tungt ansvar, de har ansvar för det ekonomiska moras som landstinget faktiskt har att hantera.

Det är tur, och vi känner oss väldigt glada över de signaler och de garantier som vi har fått från staten om att staten faktiskt tar ansvaret för kostnaderna för den utbyggda kollektivtrafik som vi kommer att behöva när trängselavgiftsförsöket drar i gång.